

1/2003

KARENSSI- SANOMAT

Työttömien Valtakunnallinen
Yhteistoimintajärjestö TVY ry

“Se on leivästä kiinni – äänestä!”

Miksi äänestän? Siksi, että on kysymys leivästä. Vastaan siihen myös siteeraamalla SAK:n hallituksen varapuheenjohtaja **Pekka Ahmavaaraa**. Pekka piti tammikuun 16. päivä Jyväskylässä Palkansaajafoorumissa puheen, joka käsitteli suomalaisten äänestämistä.

Suora lainaus:” Kansan varakkaimman kymmeneksen äänestysprosentti tulee olemaan noin 80 prosenttia ja niillä äänillä valitaan uuteen eduskuntaan 25 kansanedustajaa.

Köyhin kymmenesosa kansasta on lais-kin äänestämään. Jos heistä vain puolet käy äänestämässä, tämän samansuuruisen kansanosan äänillä saadaan vain 15 kansanedustajaa. Eikä ole vaikea kuvitella, miten nämä kansanedustajat poikkeavat toisistaan”. Koko jutun ydin on sanottu noissa sanoissa hyvin lyhyesti.

Kahden viimeisen hallituksen ja eduskunnan työtä tiiviisti seuranneena toivon todella muutosta äänestyskäyttäytymiseen ja vilkkautta vaaliurnille.

Hallitusohjelmissa on luvattu puolittaa työttömyys, mutta siihen ei vain ole löydetty keinoja. Eduskunnassa tehtäviin päätöksiin vaikuttaa hyvin laajan yhteiskuntaverkoston mielipiteet. Siinä ruletissa tarvitaan köyhän kansan puolustajia niin ministeriöissä, valio-kuntatyössä kuin hallituksessakin.

Työttömien köyhyys

Työttömien köyhyiden suurin yhteinen nimittäjä on työssäoloheito. Muutoksissa 1997 alussa sitä jatkettiin 6 kuukaudesta 10 kuukauteen ja sen seurauksena suurin osa työttömistä on pudonnut ulos ansioturvalta. Nyt vuoden alusta paluuehto saatiin 8 kuukauteen (kiitos ay- liikkeen), mutta nyt paluuehdon saanti on liukunut pitkäaikais-työttömien tavoittamattomiin. Köyhyys jatkuu vaikka pätäkötöitä olisikin.

Kaikki lisätemput; paluuehto vain niille, joilla on ollut ansioturvaa 1.1.97 jälkeen, turvan alenema mikäli palkka on heikompi kuin silloin kun ansioturva laskettiin edellisen kerran jne.

Jokainen etupiiri valvoo muutospäätöksiä oman ideologiansa, äänestäjäkuntansa ja etujoukkojensa näkökulmasta, työttömien kannalta parannuksia on vaikea saada aikaan.

Meidän puolueille viemää viestiä harva ryhmä ymmärtää ja ne, jotka ymmärtävät eivät tahdo saada ääntään kuuluville eduskunnan käytävillä ja kabineteissa.

Työttömyyden nujertamiseksi tarvitaan lisää toimenpiteitä ja silloin kun yhtälönä on yksilötasolla työttömyyden ja köyhyiden yhtäaikainen poistaminen tarvitaan päättäjiltä vielä enemmän sydäntä ja ymmärrystä asiaan. Arvojen koventuessa äänestämien

on ehdottomasti tärkeää, nyt on kysymys köyhän kansanosan leivästä. Leivästä puhuttaessa on suuri häpeä, että meille tuodaan leipää keski-euroopasta, ja vielä suurempi yhteiskunnallinen häpeä ovat asunnottomat ja leipää jonottavat ihmiset. Olisi aika tehdä jotain, vaikuttakaa.

Perustuslakimme alkaa “ Valtiovalta Suomessa kuuluu kansalle, ...”

Hyvät kanssaihmiset, perusasia on, että silloin kun olemme tehneet oman osuutemme kansanvallan toteutumiseksi, *äänestäneet*, silloin meillä on myöskin varaa arvostella eduskunnan ja hallituksen päätöksiä. Kansakuntamme koneisto jauhaa tuottoa enemmän kuin koskaan ennen, kysymys on vain siitä miten se tuotto jaetaan ja kenelle ja se taas riippuu siitä minkälaiset arvot on niillä ihmisillä, jotka siitä ovat päättämässä.

Helsingissä 28.1. 2003

Lea Karjalainen
TVY ry:n puheenjohtaja

KARENSSI-
1/2003 **SANOMAT**

**Työttömien Valtakunnallinen
Yhteistoimintajärjestö TVY ry**

Sörnäisten rantatie 27 C 4
00500 Helsinki

Puh. (09) 774 5350
tvyy@tvyyry.com
www.tvyyry.com

Tämän lehden valmistukseen ovat osallistuneet:

Päätöimittäjä: Lea Karjalainen, puheenjohtaja
TVY ry:n tiedotusjaosto
Aimo Kuoppa- aho, TVY ry:n hall. varajäsen, Uusimaa
Matti Nygren, TVY ry:n hall. jäsen, Kaakkois- Suomi
Anneli Savolainen, TVY ry:n hall. varajäsen, Pohjois- Karjala
Artikkeleita ovat kirjoittaneet yhdistysten ihmiset,
kansanedustajat ja yhteistyökumppanit,
sekä erikseen mainiten
Ritva Valli, järjestösihteeri
Erkki Metsälampi

Kannen kuva: Seppo Savolainen
Taitto: Nikke Wikström, Raisio
Paino: Trinket Oy, Helsinki

Ihmisarvo kunniaan!

**Puheenjohtajan
Palsta**

Hyvinvointi on kaikille kansalaisille välttämätön perusasia. Kaikkien kansalaisten hyvinvointi säätellee ympärilleen uutta hyvinvointia. Pohjoismaisen hyvinvointivaltion täytyy mahdollistaa myös aineellisen hyvinvoinnin jakautuminen kaikille riippumatta ihmisen sen hetkisistä omista mahdollisuuksista hankkia oman elämän laadun ylläpitämiseksi omaa hyvinvointiaan.

Työttömyys, sairaus, vanhuus, lapsen saaminen tai huoltajan kuolema ovat perinteisesti tunnustettu tilanteiksi, joissa ihminen tarvitsee erityisesti yhteiskunnan tukea.

Laman jälkeisten vuosien hyvä talouskasvu ei taannut riittäviä inhimillisiä perustarpeita kaikille Suomen kansalaisille. Päinvastoin. Asunottomina on nyt yli 10.000 ihmistä ja näyttää siltä, että asunottomien määrä ei ole vielä kääntynyt laskuun. Työttömyysturvan reaaliarvo laahaa jäljessä, asumistukeen on tullut köyhimmille omavastuuosuus jne...

Epäinhimillinen ja riittämätön sairaiden, vanhusten ja vammaisten hoito hoitolaitoksissa on tosiasia hoitohenkilökunnan vähäisyyden vuoksi. Hoitolaitoksissa työ on raskasta ja henkisesti uuvuttavaa ja niihin on vaikea saada työntekijöitä siitä huolimatta, että alan osajia on työttömänä. Riittäviä sosiaali- ja terveyspalveluja ei pystytä takaamaan kansalaisille ja maan eri alueilla eriarvoisuus lisääntyy palvelujen saannin suhteen edelleen.

Ihmisarvon mittarina Suomessa on luterilainen ihmiskäsitys, jonka mukaan ihmistä mitataan yhteiskunnassa sen mukaan onko hänellä työtä vai ei. Ahdistus tässä arvo maailmassa lannistaa ihmisiä ja vie oman elämänarvon tunteen ja laittaa polvilleen. Monet ihmiset luovuttaa.

Leipäjonot ovat tänä päivänä tosiasia monissa kaupungeissa, ja ilmaisuokaa jaetaan, mutta se ei saa olla hyväksyttävää.

Ja jokaisella ihmisellä pitää olla voimiensa mukaan mahdollisuus hankkia oma leipänsä, siihen on yhteiskunnan luotava mahdollisuus. Työ tulee palauttaa jokaisen kansalaisen perustuslailliseksi oikeudeksi. Uudelle sukupolvelle on luotava mahdollisuus ja ketään ei saa syrjäyttää yhteiskunnasta työn puutteen vuoksi. Tällä yhteiskunnalla ei ole siihen varaa.

Lasten ja nuorten pahoinvointiin on kiinnitettävä yhä enemmän huomiota ja perheitä on tuettava kasvatustyössä. Vanhemmuuden tukemiseen perheissä on keksittävä keinot olemassa olevan lastenneuvola ja perheneuvola verkostossa. Sieltä täytyy löytyä ammattiosaamista tunnistaa erityisongelmat ja riskit.

Peruskoulun loppuvaiheessa olevien nuorten innostaminen hakeutua opiskelunsa jatkamiseen on luotava nuorten lähtökohdista pitemmälle meneviä ja useampia vaihtoehtoisia tutustumisjaksoja yrityksiin. Jokaista täytyy auttaa suunnittelemaan ja tekemään omaa tulevaisuuttaan koskevat myönteiset päätökset.

Työn kautta oppimista on kehitettävä niille, jotka eivät koe koulussa istumista omanaan.

Työvoima- ja sosiaalipalvelut tulee kaikkialla hoitaa asiakaslähtöisesti.

Kaikissa toimenpiteissä ihmisen itsemääräämisoikeutta tulee kunnioittaa ja arvostaa ja asiakkaita on kohdeltava yhdenmukaisesti ja tasa-arvoisesti riippumatta elämäntilanteesta, iästä, sukupuolesta ulkonäöstä ja syntyperästä (jne.). Myös työvoimapolitiiset toimenpiteet on oltava sellaisia, että ne koetaan tarpeellisiksi.

Perustuslain takaaman työttömyyden aikaisen toimeentulon riistämiseen tulee olla erittäin painavat syyt, joiden olemassaolon todentaminen tulee olla kiistatonta. Tehtyjen päätösten tulee olla perusteltuja työttömälle, jonka asiaa käsitellään, ja hänelle tulee varata mahdollisuus lausua asiasta oma käsityksensä ja saada lausuntoon apua asiantuntijalta.

Tässäpä vanhoille ja uusille kansanedustajille työttömien terveisiiä.

Helsinki 22.01.2003

Lea Karjalainen

TVY ry:n puheenjohtaja

TVY ry:n sääntömääräinen

VUOSIKOKOUS

27. - 28.3.2003

Valtakirjojen tarkastus alkaa 27.3. klo 9.00

Aamuseminaari:

klo 10.00 - 10.30 RAY avustustoiminnan kirjaukset - Janne Juvakka

klo 10.45 - 11.30 "Löytyykö poliittista tahtoa työttömien peruspäivärahan korottamiselle?"

Alustus: Jouko Karjalainen, Stakes

Helsingissä
Karjalatalolla,
Käpyläkuja 1

TERVETULOA!

Tutkijan mielestä työmarkkinoilla tapahtui hiljainen vallankumous

Työvoiman joustavuus nosti Suomen lamasta

Työvoiman suuri ammatillinen ja alueellinen liikkuvuus oli keskeinen syy Suomen nousuun lamasta ja nopeaan talouskasvuun.

- kasvun takasi työvoiman suuri joustavuus, sanoo professori Pertti Koistinen

Työpolitiikkaan erikoistunut Tampereen yliopiston professori sanoo myös työttömien olleen hyvin joustavia, päinvastoin kuin yleensä väitetään. Koistisen mielestä työmarkkinoilla tapahtui 1990-luvulla "hiljainen vallankumous" joka on osa kansainvälistä kiitosta saanutta Suomen mallia.

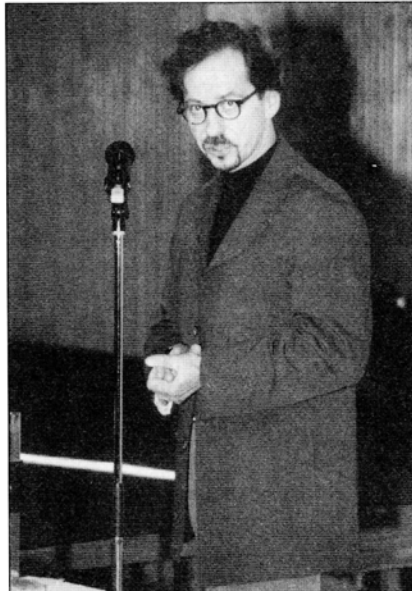
Koistisen ja Kansainvälisen työjärjestön entinen johtaja **Werner Sengenberger** ovat lokakuussa 2002 toimittaneet tutkimuksen "Työvoiman joustavuus Suomen taloudellisen ja sosiaalisen kilpailukyyn perustana". Sen aineistona on viiden kaupunkiseudun jokainen työikäinen henkilö, jonka työura on selvitetty koko 1990-luvun ajalta.

Työmarkkinoiden ja työvoiman jousto toteutui ammatillisen, alueellisen, sopimukSELLISEN ja sosiaalisen liikkuvuuden kautta. Työntekijät olivat halukkaita vaihtamaan ammattia, hankkimaan lisäkoulutusta liikkumaan alueellisesti ja valmiita tekemään myös pätkätöitä.

Pätkätyöntekijöiden asemaa parannettava

Pätkätöitä tekee nyt noin viidennes työvoimasta. Se antoi yrityksille mahdollisuuden puskuroida epävarmuus talouskasvun näkymien ollessa vielä huterat ja lisäksi testata uuden työvoiman soveltuvuus.

- Kunnissa siitä on kuitenkin tullut pysyvä

Professori Pertti Koistinen

henkilöstöratkaisu ja keino subventoida työvoimakustannuksia, sanoo Koistinen

- Työhakijan kannalta pätkätö voi olla ponnahduslauta työmarkkinoille. Koistisen mukaan tarvittaisiin sellaisia uudistuksia, jotka tukisivat pätkätyöntekijöiden aseman vahvistamista työmarkkinoilla.

- Heille tulee antaa samat uramahdollisuudet kuin muillekin työntekijöillä. Syyttävä sormeni osoittaa työmarkkinajärjestöihin ja poliitikoihin, jotka eivät näytä pystyvän tekemään suuria reformeja.

- Koistisen mukaan tutkimus osoittaa, että hyvinvointivaltio loi edellytykset lamasta selviytymiseen. Hän ei jaa esimerkiksi OECD:n neuvoja, joiden mukaan hyvinvointivaltio on taloudelle rasite.

Kansainvälistyminen tuo kuitenkin haasteen,

miten Suomen malli kestää työmarkkinoiden ja talouden avautumisen kansainväliselle kilpailulle. Tämän johdosta Suomen malli vaatii uudistumista. Koistinen ei kuitenkaan esittänyt uudistamisen reseptiä.

- Mutta tarvitaan sosiaalista innovaatiota, hän korostaa.

Keskisuuret kaupungit taantuvat suhteellisesti

Jouensuun yliopiston **Perttu Vartiainen** mukaan suurten yliopistojen mukaan suurten yliopistojen kaupunkien toimiminen talouskasvun moottoreina johti yhteiskunnan rakenteelliseen muutokseen, jota ovat tukeneet hyvinvointivaltion instituutiot. Niiden ansiosta alueelliset hyvinvointierot eivät ole revenneet ja toisaalta suurkaupunkiongelmät eivät ole kovin kärjekkäitä.

Vartiainen ei halua korostaa kahtiajakautuvaa Suomea, koska kuva on monivärisempi. Suhteellisesti taantuvia alueita ovat keskisuuret kaupungit, jotka ovat olleet julkisektorivetoisia. Pohjois-Suomessa Oulu menestyy, mutta Kemi, Rovaniemi ja Kajaani ovat vaikeuksissa.

- Avainkysymys on se, voisiko olla nykyistä useampia kasvukeskuksia. Juuri tällä hetkellä kasvu näyttäisi olevan hieman tasaisempaa kuin aikaisemmin, ennakoi Vartiainen lähiaikoina julkistettavaa tutkimusta. Toisin kasvun tasaantuminen voi johtua myös siitä, että tietoliikenne sektorin kasvuvauhti hiipuu. Vartiainen mukaan ei ole mitään järkeä haikailla vanhan julkisen sektorin investointeihin perustuvan aluepolitiikan perään.

Artikkelin on kirjoittanut **Erkki Metsälampi** ja se on julkaistu Kansan Uutisissa lokakuussa.

Pohjois-Savon aluejärjestön syyskokous

Kirpeässä marraskuun pakkasessa kokoukseen 22.11. Pohjois-Savon alueen yhdistysten väki pitämään syyskokousta ja pikkujoulua Varkauteen työväenyhdistyksen talolle. Varkauden yhdistys oli kattanut pöytäan kinkut, rosollit ja laatikot. Paikalla oli 70 työttömien yhdistyksen edustajaa koko Pohjois-Savon alueelta.

Syyskokous valitsi uuden hallituksen vuodelle 2002 aluejärjestölle.

Aluejärjestön uudeksi puheenjohtajaksi **Keijo Wemanin** tilalle valittiin **Aila Kaasa-**

lainen Kaavin Työttömien Yhdistyksen toiminnanohjaaja.

Hallitukseen valittiin varsinaisiksi jäseniksi **Suoma Kettunen** ja henkilökohtaiseksi varaksi **Sirkka Hedberg** Iisalmen Työttömät ry.

Heli Vartiainen, vara **Sirkka Manu** Juankosken Työttömät ry, **Keijo Weman** vara **Irma Purssila** Kuopion seudun Omatoiniset Työnhakijat ry, **Paavo Haatainen** vara **Eero Hyvönen** Lapinlahden Työttömien Tuki ry, **Tuula Heiskanen** vara **Ulla Kau-**

hanen leppävirran Työttömät ry, **Helmi Ullgren** vara **Kari Tuovinen** rautavaaran Työttömät ry, varsinainen auki vara **Mari Simonen** Siilinjärven Työnhakijat ry, **Sirkka-Liisa Iivanainen** vara **Kirsi Gabel** varkauden Seudun Työttömät ry ja **Markku Julkunen** vara **Minna Koponen** Vehmersalmen Työttömät ry. Syyskokouksessa oli paikalla TVY ry:n puheenjohtaja, joka kertoi tulevissa tiedossa olevista työttömyysturvain muutoksista kokousväelle.

LK

Työllisyyteen liittyvä lakimuutos 2003

VUOROTTELUVAPAA (muutokset 1.1.2003) laki on viiden vuoden kokeilulaki

- 10 vuoden eläketyöhistoria -> 70 %:n korvaustaso työttömyyspäivärahasta,
- 25 vuoden eläketyöhistoria -> 80 %:n korvaustaso työttömyyspäivärahasta
- vähintään 1 vuoden työsuhte samaan työnantajaan, että syntyy mahdollisuus ("vanhat" työntekijät ok)
- neuvoteltava työnantajan kanssa
- sijaisen oltava ensi sijassa nuori, vastavalmistunut tai pitkäaikaistyötön, jos näitä ei ole, sitten käy muu

TYÖTTÖMYYSTURVAN MUUTOKSET vuonna 2002 ja hyväksytyt muutokset vuonna 2003

- työttömyysturvan **indeksikorotus** (1.1.2002 +51 senttiä) 1.1.2003 +27 senttiä, peruspäiväraha ja täysi työmarkkinatuki 1.1.2003 alkaen 23,02 euroa
- **tasokorotus** työmarkkinatukeen, peruspäivärahaan ja ansiosid. työttömyysturvaan 84 senttiä (1.3.2002) (kokoomuksen vaatimus peruspäivärahan ja ansiosidonnaisen sidoksen poistamisesta ei mennyt läpi)
- työmarkkinatuen **lapsikorotus** palautettiin samalle tasolle kuin ansiosidonnaisessa turvassa (1.1.2002), 1.1. 2003 alkaen 1 lapsi/4,36 euroa, 2 lasta/6,40 euroa, 3 tai useampi lasta/8,26 euroa
- ansiosidonnaisen t-turvan **ansio-osa** palautettiin 45 %:iin (aikaisemmin 42 %) (1.3.2002 alkaen)
- **porrastusta ei tule**, mutta **entinen eroraha** maksetaan työttömyysturvan yhteydessä 150 päivältä **korotettuna ansio-osana** silloin, kun irtisanomisperuste (työsuhte päättynyt taloudellisista tai tuotannollisista syistä), kassan jäsenyyttä vähintään 5 vuotta ja vähintään 20 v. työhistoriaa (keskimäärin 5 e/pv) (voimaan 1.1.2003)
- ns. **työttömyyseläkeputki** säilyy nykyäänöillä 1940-luvulla syntyneillä -> nuoremmilla 500 pv:n jälkeen tutkitaan työhistoria, löytyykö 5 vuotta työhistoriaa 20 vuoden **EDUSKUNNAN MUUTOS** (aik.15 v) aikana
- työttömyyseläkkeen pääsyn edellytys vuonna 1944 ja sitä ennen syntyneillä **5 vuotta työtä 20 vuoden aikana** (voimaan 1.8.02)
- **työssäoloehto** ensi kertaa työmarkkinoille tulevilla ja niillä, jotka eivät ole saaneet ansiosidonnaista tai peruspäivärahaa 1.1.1997 jälkeen ns. **alkuehto** edelleen 10 kk, tarkastelujakso 28 kk (nyk. 24 kk), **paluuehto** alenee 8 kk:een (nyk. 10 kk), tarkastelujakso pysyy 24 kk:nä (voimaan 1.1.2003). Työssäoloehto tarkistetaan kaikilta 1.1.2003 jälkeen, löytyykö paluuehtoon takautuvasti 24 kk:n ajalta sellaisia työsuhteita, joita ei aiemmin ole käytetty työssäoloehtoon. Tarkastelujaksoa pidentävät mm. sairaus, koulutus ja yhdistelmätukityön se osa, joka ei käy työssäoloehtoon.
- **soviteltu päiväraha** yli 2 viikon työsuhteet jäävät sovittelun ulkopuolelle (nyk. 1 kk) (voimaan 1.1.2003) kassa voi maksaa ns. ennakkomaksuna (virallinen palkkatodistus toimitetaan myöhemmin - tarkistus), mutta huomattava, että ennakkomaksuun ilmoitettava oikea summa, muuten tulee takaisinperintä, joka hidastaa hakijan ja kaikkien muidenkin hakemusten käsittelyä.
EDUSKUNNAN MUUTOS: sovittelun päivärahan enimmäismäärän jäädyttämisen aikaa jatketaan 30.4.03 -> 30.9.2003 saakka.

EDUSKUNNAN MUUTOKSET:

- työmarkkinatuen **omavastuuta** ei peritä, jos henkilö on pois työmarkkinatuella sairauden takia yli 14 vrk voimaan 1.1.2003 (aikaisemmin omavastuu tuli)
- **yhdistelmätuen työssäoloehto** kertyy täysimääräisesti, mikäli tukena vain työmarkkinatuki (200 pv:n jälkeen maksettava tuki ja yhdistelmätukityön toisen vuoden tuki)
- **kuntouttava työtoiminnan ylläpitokorvaus** nousee 7 euroon
- **alle 25-vuotiaiden työmarkkinatuen** (vailla ammatillista koulutusta) menettäneillä on uudelleen oikeus työmarkkinatukeen
- 1) koulutuksen jälkeen
- 2) työssäoloehtoon luettavassa työssä tai työharjoittelussa, työkokeilussa tai työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa vähintään 5 kuukautta (työssäolovelvoite)
- **osittainen työmarkkinatuki:** työnhakijalla, joka asuu vanhempiensa taloudessa, eikä ole täyttänyt työssäoloehto, tulee tarveharkinta. Jos vanhempien, joiden taloudessa hän asuu, 3 §:ssä tarkoitetut tulot ovat enintään 1.781 euroa/kk. Tulorajaa nostetaan 106 eurolla, jokaisen työnhakijan vanhempien huollettavana olevan samassa taloudessa asuvan osalta. Vanhempien tulojen noustessa, nuoren työmarkkinatuki pienenee, mutta työnhakijalle maksetaan vähintään 50 % täydestä työmarkkinatuesta.
- Mikäli hakijan vanhemmat, joiden taloudessa hän asuu, **eivät tosiasiallisesti** häntä **taloudellisesti tue** ja hakija kykenee luotettavasti sen osoittamaan, työmarkkinatuki **on maksettava ilman vähennystä**.

Eduskunta hyväksyi seuraavat ponnet (toiveet ministeriön jatkovalmistelulle):

1. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin yrittäjien työttömyysturvan pikaiseksi parantamiseksi.
2. Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää edellytykset laajentaa työttömyysturvan lisäpäiviin ja korotettuun ansio-osaan oikeutettujen piiriä siten, että yrittäjät, peruspäivärahan ja työmarkkinatuen saajat tulisivat niihin oikeutetuiksi.
3. Eduskunta edellyttää, että hallitus selvittää edellytykset poistaa työmarkkinatuen saajan puolison tuloihin ulottuva tarveharkinta.
4. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin selkeyttääkseen työttömyysturvan ja opintotuen saamisedellytyksiä väliinpuotoamistilanteiden estämiseksi.
5. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin ohjeistaakseen työvoimaviranomaisia siten, että työvoimaviranomaiset pidättäytyvät langettamasta työttömälle työnhakijalle etuuden menetystä ajalle, jonka kunta tarvitsee lapsen hoitopaikan järjestämiseen.

Yhteenvedon on tehnyt Kainuulainen kansanedustaja **Anne Huotari**, vasemmistoliitto. Annen yhteenvedoa lyhennellyt **Lea**

Työttömien neuvojana Pohjois-Karjalassa

Viime vuoden maaliskuussa aloitin työt Pohjois-Karjalassa työttömien neuvojana. Idea neuvojan toimesta on kehittynyt vuosien varrella työttömien yhdistysten keskuudessa ja Pohjois-Karjalan Työttömien Yhdistysten Toimintajärjestö ry on kehitellyt sen projektiksi. Rahoitus on saatu Raha-automaattiyhdistykseltä, joka on antanut esityksen myös tämän vuoden rahoitukseen. Pohjois-Karjala on työttömyyden suhteen edelleen aika synkkää aluetta, joten neuvojen tarvitsijoista tuskin on puutetta. Itse olen kokenut työttömyyden eri kuviot viimeisen kymmenen vuoden aikana hyvin konkreettisesti. Olen ollut työttömänä, työvoimapolitiisessa koulutuksessa ja väliin on mahtunut aina pieni pätkä töitä. Kokenut sen epävarmuuden, turhautumisen ja tarpeettomuuden, joka on tuttua jokaiselle työttömälle. Nämä kokemukset auttavat työttömän kohtaamisessa ymmärtämään heidän asemansa ja ongelmansa ja näin auttaminen on ollut helpompaa.

Tällainen uuden toiminnan kehittäminen on mielenkiintoista puuhaa ja olen saanut olla monenlaisessa mukana. Tärkeimmäksi tehtäväkseni koen suoran auttamisen työttömien keskuudessa. Asiat, joissa minun voi ottaa yhteyttä ovat hyvin kirjavia. Voin tarvittaessa toimia olkapäänä ja kuunnella työtöntä, tehdä heidän kanssaan käyntiä eri virastoissa jos yksin asiointi on hankalaa, auttaa heitä täyttämään hakemuksia ym. papereita, tekemään tarvittaessa valituksia, selvittää heidän oikeuksiaan ja tiedottaa myös velvollisuuksista. Voi sanoa, että kaikenlaisissa asioissa voi pyytää apua, sillä jos itse en kykene asiaa hoitamaan, etsin väylän, mitä kautta se saadaan hoidetuksi. Yhteistyö eri virastojen kanssa, kuten mm. työvoimatoimisto, Kela ja sosiaalitoimisto, onkin tärkeää ja heidän suhtautumisensa on ollut hyvä ja he kokevat minut heille itselleenkin apuvälineeksi työssään. Useimmin asiakkaat ottavat yhteyttä puhelimitse ja asian niin vaatiessa järjestämme henkilökohtaisen tapaamisen. Avun saaminen ei edellytä työttömien yhdistyksen jäsenyyttä vaan toimialueeni kaikki työttömät ovat projektin piirissä. Toimialue taas on kaikissa niissä kunnissa, joiden yhdistykset ovat Toimintajärjestön jäseniä.

Toinen tärkeä osa-alue työssäni on yhteistyö työttömien yhdistysten kanssa. Yhteydenpito yhdistyksiin, toimiminen välittäjänä eri yhdistysten välillä, on ollut yhdistyksien toimijoille tärkeä. Myös tällä saralla

Lea Vallius

on ollut neuvonta tarpeen ja oma vankka kokemus yhdistystoiminnassa on antanut siihen mahdollisuuden. Auttaminen on ollut kyllä molemminpuolista, sillä itsekin tarvitsen apua ja neuvoja työssäni ja alueemme yhdistyksissä toimii henkilöitä, joiden kokemus ja tietotaito on ollut minulle iso apu ja tuki. Nämä asiat ja tapahtumat ja koulutukset mitä toimintajärjestön puitteissa on järjestetty, ovat yhdistäneet yhdistyksiä ja niiden yhteistyö on viime vuoden aikana parantunut ja tiivistynyt. Toimintajärjestö sai vuoden 2002 aikana kolme uutta jäsenyhdistystä ja toiveissa on tälle vuodelle saman verran lisää jäseniä, sillä Outokumpuun olemme perustaneet uuden yhdistyksen ja tämän vuoden tehtäviin kuuluu elvyttää paria heikommin toimivaa yhdistystä.

Yhdistyksien kanssa toimiminen vaihtelee paikkakunnittain. Keski-Karjalan työttömien kanssa olemme suunnitelleet projektia, jossa pilottikokeilu lähti käyntiin tammi-kuun alussa ja tarkoitus laittaa isomman hankkeen hakemukset Ray:lle toukokuussa. Juuassa pidämme opintokerhoa pitkäaikaisyöttömien kanssa. Olen kokeiluluonteisesti pitänyt päivystyspäiviä eri paikkakunnilla yhdistyksien tiloissa, jolloin työttömällä on ollut mahdollisuus tulla luokseni ongelmien. Nämä päivät ovat tärkeitä myös yhdistyksien kannalta, sillä silloin voimme keskustella sekä yhdistyksen omista asioista että siitä mitä muualla tapahtuu ja mitä yhdistykset odottavat projektilta ja toiminta-

järjestöltä. Tänä vuonna on tarkoitus kokeilla päivystysten yhteydessä erilaisia teemapäiviä.

Muita yhteistyökuvioita on ollut mm. Joensuun ev.lut. seurakunnan, Joensuun Akkillan, Joensuun, Keski-Karjalan, Juuan ja Lieksan työttömien kanssa viime syksynä toteutettu **Ihmisarvopäivä**, aiheena **Oma hyvä elämä, Yhdessä hyvä elämä**. Erittäin hyvin onnistunut tilaisuus, jossa alustuspuheenpuheen piti pastori **Matti J. Kuronen**, kommentaattoreina toimi Isä **Kosti Heikkinen**, ja TVY:N puheenjohtaja **Lea Karjalainen**. Osallistujia saimme mukaan toista sataa henkilöä. Päivästä on tarkoitus tehdä perinne ja olemmekin jo aloittaneet ensi-syksyn Ihmisarvopäivien suunnittelemisen.

Tässä hieman kuvaa siitä, mitä työttömien neuvoja toiminta Pohjois-Karjalassa on. Haastetta työssä on edelleen, jatkaa hyväksi havaittuja toimintoja ja kehitellä uusia. Suurin vaikeus työssäni on tavoittaa ne työttömät, jotka eivät osallistu mihinkään ja ovat jumittuneet koteihinsa ja joilla on yleensä myös enimmänsä vaikeuksia Jos vielä keksisin keinon näiden tavoittamiseksi, niin voisi sanoa, että olen onnistunut.

Lea Vallius

Työttömien neuvoja
Pohjois-Karjalan Työttömien Yhdistysten
Toimintajärjestö ry

Omatoimisuusavustukset vuodelle 2003

Kysely TE- keskusten omatoimisuusavustuksista päättävillä virkamiehille antoi seuraavaa tietoa niistä yhdistyksistä, jotka saavat myönteisen päätöksen alkaneelle vuodelle avustushakemukseen.

Osa virkamiehistä on ilmoittanut vain myönteisen päätöksen saaneet yhdistykset, osa myös myönnettävän summan.

Päätökset viipty osalla alueista vielä pitkälle helmikuun puolelle.

Useimpien yhdistysten avustus palkkauksiin on 3 kuukauden summa. Monissa yhdistyksissä tilanne on täysin nolla.

UUSIMAA

Karkkila	6.480 e	
Loviisa	7.594 e	
Hanko	35.446 e	toiminnanohjaaja ja työttömien asiamies
Hakunila- Länsimäki ja Koillis- Helsinki	9.058 e	
Pääkaupunkiseudun rakennusala	6.778 e	
Nurmijärvi	54.895 e	
Järvenpää	6.778 e	
Kirkkonummi	60.686 e	toiminnanohjaaja ja työttömien asiamies
Porvoo	54.026 e	
Sipoo	30.466 e	
Vantaa	60.086 e	toiminnanohjaaja ja työttömien asiamies
Espoo	900 e	
Helsingin Työttömät	39.291 e	
Mäntsälä	8.602 e	
Länsi- Helsinki	11.788 e	
Meri- Vuosaari	2.010 e	

Jakamatta loppu vuodeksi jäi 48.481 euroa, osittain varauksena mahdollisille osuuskunnille.

LAPPI

Keminmaa	14.926 e	
Pello	18.400 e	toiminnanohjaaja vuodeksi
Posio	9.075 e	
Rovaniemen Seudun Työttömät	6.600 e	vuokriin
Rovaniemen läh. Tuki	16.810 e	
Salla	18.582,50 e	toiminnanohjaaja vuodeksi

Lapissa jakamatta jäi 15.607 euroa.

POHJOIS-POHJANMAA

Tiedot vain myönteisen päätöksen saaneista yhdistyksistä, ei summia.

Haapavesi, Pudasjärvi, Haukipudas, YTY ry. Oulu. Jaettu n. 60.000 euroa, jakamatta 50.000 euroa.

KESKI-SUOMI

Ei summia. Jyvässeudun Työttömät ry. Jyvässeudun Työttömien Tuki ry. Työnsilta ry. Korpilahti, Pihtipudas, Viitasaari, Kuhmoinen, Keuruu, Hankasalmi, Suolahti, Saarijärvi, Äänekoski.

ETELÄ-SAVO

Pieksämäki, vuoden palkka toiminnan ohjaukseen, alenne muista päätöksistä ei tietoa

KAINUU

Jaettavaa 100.000 e. Kajaani, Suomussalmi, Puolanka, Vaala kuikin vuoden palkka 21.000 euroa, Vuolijoki, Sotkamo, Hyrynsalmi kolmen kuukauden palkkaus (5.250 e). Jakamatta 250 euroa.

HÄME

Hämeenlinna 11.340 euroa 1.1.-30.6. toiminnanohjaukseen ja 1.892 euroa toimitilojen kuluihin.

Muista ei vielä tietoa. Julkaisemme, jos tietoja saadaan, loppuyhteenvedon seuraavassa lehdessä.

Lea

Hallituksen loppukiri – suositukset vaalien jälkeen

Valtiosihteeri Raimo Sailaksen työllisyystyöryhmä asettaa väliraportissaan lähivuosien tavoitteeksi työttömyysasteen pudottamisen alle viiden prosentin. Mitään muuta tavoitetta ei tietenkään voi valtiosihteerivetoiselta ryhmältä odottaakaan. Miten tämä tapahtuu, kerrottaneen sitten ryhmän loppuraportin esityksinä. Ylijohtaja Matti Heikkilän vetämä sosiaalialan kansallinen kehittämisprojekti julkisti tammikuun loppupuolella väliraporttinsa, jossa on käsitelty työttömien toimeentuloturvaakin.

Vuosikymmenen loppuun mennessä pitäisi työllisyysasteen nousta nykyisestä 68:sta 75 prosenttiin, mikäli työllisyystyöryhmän ennusteisiin on uskomina. Aika hankala yhtälö vaikka väestön ikääntymisen uskotaankin antavan tasoitusta. Silti uusia työpaikkoja pitäisi syntyä lähes yhtä paljon kuin viime vuosikymmenen aikana – ja tällä kertaa ilmeisesti silloista selvästi pienemmällä talouskasvulla. Kovastakin kasvusta huolimatta työttömyys on alennunut piinallisen hitaasti. Yhtälö ei siten tule yhtään helpommaksi, ja ylipäänsä yli yhden suhdannekierron ulottuvat ennusteet ovat enemmänkin teologian kuin yhteiskuntatieteiden tutkimuskohteita. Eipä Sailaksen ryhmäkään esitä vielä väliraportissaan juuri keinoja työttömyyden lievittämiseksi ja jopa alle viiden prosentin tavoitteeseen pääsemiseksi.

Työttömiä sosiaalialan kehittämissuunnitelman väliraportissa Karensi-Sanomien luki-joita kiinnostanee työmarkkinatuen ja peruspäivärahan korotusajatus. Työryhmä on laskenut, mitä maksaisi joka kolmannen toimeentulokiasiakkaan perusturvan hoitaminen ilman käyntiä sosiaalitoimistossa, siis toimeentulon turvaaminen työttömyysturvan ja asumistuen kautta. Hinta olisi 47 miljoonaa euroa. Kunhan kehittämisprojektin ohjausryhmä löytää ensin yksimielisyyden ehdotuksen tekemisestä ja sen jälkeen asiasta saadaan uuden hallituksen esitys ja aikanaan myös eduskunnan päätös, onkin asia selvä. Aivan ovelta tänäkään asian ratkaisu ei näin ollen ole. Ilman ehdotusta jäi myös pienten lasten perheiden köyhyysongelmien vähentäminen.

Työttömien perusturvan korotuksessa ei ole kyse aivan uudesta ajatuksesta. Itse asiassa jo kymmenkunta vuotta sitten työmarkkinatukijärjestelmän luomisen aikaan esitettiin epäilyjä syyperustaisen ja tarveharkintaisen sosiaaliturvan sekoittamisen seurauksista. Työttömät itse ja heidän järjestönsä ovat luonnollisesti vaatineet tasokorotuksia ja tarveharkinnan lieventämistä. Myös kirkon Nälkäryhmä nosti asian oman vaatimuslistansa kärkeen ja ottipa **Lipposen** kaksohallitus ryhmän yleisluontoisen julistuksen ohjelmaansakin. Kunnan korotukseen saakka ei poliittista tahtoa kuitenkaan ole aivan tarpeeksi riittänyt. Pieni indeksin ylittä-

vä korotus tälle vuodelle ja työmarkkinatuen tarveharkinnan lieventäminen ovat jääneet melko kauas työttömien toiveista.

Onkin kiinnostavaa nähdä, mitkä on tässä asiassa sosiaalialan kehittämissuunnitelman esitykset maaliskuun lopussa ja millaisen poliittisen vastaanoton se tulee saamaan keskellä hallitusneuvotteluja. Sama on muuten työllisyystyöryhmänkin aikataulu, joten hallitusohjelmaa ryyditetään ainakin parista virkamiessuunnasta. Nähtäväksi jää, minkälainen soppa tästä keitoksesta syntyy. Ryhmien esittämät toimenpiteet ja osin tavoitteetkin tullevat olemaan joitakin osin melko ristikkäisiä.

On vaikea kuvitella, että sosiaalialan väen tavoittelemaa työttömien ”automaattisen” perusturvan vahvistamista katsottaisiin pelkäämällä hyvällä työllisyystyöryhmässä, semminkin kun korotus tuntuisi mahdollisesti myös ansioturvasa. Myös ansioturvan siivuttamista tämän korotuksen yhteydessä on työryhmässä tietävästi pohdittu, juuri kustannusvaikutustensa vuoksi. Työllisyystyöryhmän käsityksen mukaan tällä hetkellä työttöminä olevien yli 50-vuotiaiden ja usein vähän koulutettujen työllistäminen edellyttää suurta määrää melko alhaisesti palkattuja ja osa-aikaisia työpaikkoja. Pelkillä työnantajamaksujen alennuksilla tuskin selvitään. Tähän viittaa työryhmänkin arviota, että solidaarinen, siis mm. tulojaon tasa-arvoa korostava, palkkapolitiikka on este-

kouluttamattomien työllistymiselle.

Sosiaalialan kehittämissuunnitelman paljosta aktivointipuheesta huolimatta – tai juuri siitä johtuen – hiukan epäilyttää. Noinkohan viime vuosien työttömien henkilökohtaiseen vastuullistamiseen ankkuroitunutta toimintalinjaa reivattaisiin tuonkaan vertaa yhteiskuntavastuun suuntaan. Se olisi varmaankin monen mielestä paluuta monien jo hylkäämän pohjoismaisen sosiaalipoliittisen mallin suuntaan ja korvapuusti viime vuosien eurooppalaiselle aktiivisuuntaukselle ja meiningille. Tässä on todennäköisesti myös eräs työryhmän erimielisyyksien aihe.

Vaaleihin on tätä kirjoitettaessa kaksi kuukautta ja molempien työryhmien esitykset tullevat julkisuuteen vasta vaalien jälkeen – tai sitten jo aikaisemmin. Niiden aikatauluista ja asialistasta riippumatta vaalien pääkysymyksiksi nousevat työttömyyden vähentäminen, lapsiperheiden arki kuten aina ja epäilemättä myös ikääntyneiden hoivapalvelujen järjestäminen. Ainakin ennen vaaleja kiinnostavat myös asianosaisten omat kokemukset ja mielipiteet. Työttömien yhdistyksien vaalitulaisuuksille on eittämättä monta tilausta. Perusturva-asiaa ei kannata jättää lepäämään vaalien yli vaikka istuva hallitus näyttää niin tehneenkin.

Jouko Karjalainen
tutkija
Stakes

261

**TUULA
SAASTAMOINEN**
Pätkätyöläinen
Vantaa

**Sinä päätät kenelle äänesi
annat Uudellamaalla –
Olen käytettävissä !**

Näillä vaatimuksilla:

**TYÖ-TASA-ARVO-
OIKEUDENMUKAISUUS**

**VASEMMISTO
UUSIMAA** **LIITTO**

Ihmisarvopäivät Larinsaaressa 5.9.2002

"I have a dream"

lausui kansalaisyhteistyöaktivisti Martin Luther King.

Jokaisella meistä tulisi olla unelma joka kantaa yli vaikeiden aikojen, silti jalat tulisi säilyttää tukevasti maassa. Tämä jäi mieleeni päällimmäisenä sanomana työttömien ensimmäisestä Ihmisarvopäivästä Juuan Larinsaaressa, jossa perheterapeutti, pastori Matti J. Kuronen alusti aiheesta "Hyvä elämä".

Hyvän vastakohtana Kuronen näki pahan/synnin globalisaatioissa, Euroopan Unionissa ja kasvottomassa markkinataloudessa, joka ei säästä luontoa sen enempää kuin ihmistäkään kun raha ratkaisee, päätökset tehdään kaukana tuntematta paikallisia oloja ja jossa yksilöiden ajattelu nojaa "hei minulle kaikki nyt" ajatukseen. Kun jakamisen periaatteena tulisi olla: Poissaoleville ensin, kaikille yhtä vähän ja jaksalle viimeksi.

Hyvän elämän rakennuspuiksi Kuronen ehdotti aikakauslehtiä mukaillen "annan seurain ja avun". Kun ihminen on yhteiskunnan kalaverkossa jonottamassa toimenpiteitä esim. työttömyyden vuoksi, odottavan aika voi käydä pitkäksi ja kärsivällisyys peittää, kuvaan voi tulla silloin mukaan esim. liiallinen päihteiden käyttö tai muu itsetuhoisa käyttäytyminen. Siksi tulisikin ns. epävirallisten hämähäkinverkkojen tarjota apua ja vierelläkulkemista. Työttömien yhdistyksissä, A-klinikalla ja monilla muilla tämänkaltaisilla yhteenliittymillä voi olla ihmisläheisempi suhtautuminen ja ennen kaikkea nopein keino puuttua syrjäytymiseen.

Päivän ekumeenisuus toteutui, kun paikalla oli kommentoimassa myös Ortodoksisen seurakunnan pastori Isä **Kosti Heikkinen**.

Heikkisen mukaan hyvään elämään tarvitaan kolme tekijää, aivan niin kuin Pyhä Kolminaisuuskin muodostuu kolmesta. Yksilö-rakasta itseäsi, puoliso/perheen kanssa voit vaihtaa välittämistä joka on jo paljon, mutta tarvitset myös kolmannen osapuolen eli muut lähimmäiset niin, että rakkaus ja välittämien täydellistyisi.

Työttömien Valtakunnallisen Yhteistointajärjestön- Tvy ry:n puheenjohtaja **Lea Karjalainen** kommentoi myös alustusta ja kiinnitti huomiota tärkeään Kurosen mainitsemaan asiaan, nimittäin huoleen uuden su-

Kuvassa vasemmalta pastori Matti J. Kuronen, Isä Kosti Heikkinen ja trubaduuri Veli-Jaakko Franzi.

kupolven eteen tuleviin ongelmiin, kuin lapsille tulisi myös säästää niin puhdasta luontoa kuin muutakin aineellista hyvää. Vähäosaisuuden pelätään periytyvän ja siksi täytyisikin voimavaroja suunnata työttömien perheiden lasten ja nuorten tukemiseen.

Kuronen antoi päivään osallistuville tehtävän kysyä vierustoverilta: Mitä sinulta puuttuu? Mitään olennaista ei tuntunut puuttuvan keneltäkään, olihan vieressä henkilö, joka kuuntelija tuli kuulluksi. Tämä tuntui jo täydellistävän sillä hetkellä elämää. Toivoisi vain, että useampi työttömänä oleva löytäisi tiensä eri yhdistysten toimintaan kokemaan vuorovaikutusta samassa tilanteessa olevien kanssa.

Puheohjelman lisäksi trubaduuri **Veli-Jaakko Franzi** lauloi, laulatti, nauratti, itketti ja kertoi tarinoitaan. Vantaan työttömien **Pertti Heikkonen** esitti lähes ammatimaista yhdenmiehen teatteria, nauru kävi välillä yleisön joukossa lähes hervottomak-

si.

Larinsaaren maastossa aurinkoisessa syysässä tehtiin ryhmätyönä rastitehtäviä, joiden aiheina oli lokakuussa Seurakuntapopistolla Järvenpäässä pidettävien Työttömien Ihmisarvopäivien kanavien teemoja, joihin annettiin evästystä niin kansalaispalkka-asiaassa kuin monissa työttömyyteen liittyvissä kysymyksissä.

Ihmisarvopäivän lopuksi tietysti saunottiin ja poltettiin makkaraa nuotiolla.

Ihmisarvopäivään osallistui kunnallisia päättäjiä muutamia vain Kiteeltä, Joensuusta ja Lieksasta. Päivästä jäi ainakin minulle paljon ajateltavaa ja toivottavasti tilaisuus oli muillekin osallistujille katseen kohottajana unelmiin maan tuntuessa kuitenkin jalkojen alla. Näin minä tämän tapahtuman koin.

Anneli Savolainen

Keski-Karjalan työttömät ry.

Suuret ikäluokat eläkkeelle - työvoimapula pahenee

Työryhmä esittää pidempää työuraa ja lisää osa-aikatyötä ikääntyville. Työpaikat lisääntyvät hoitotyössä ja asiantuntijatehtävissä.

Suomea uhkaa todellinen työvoimapula, kun sotien jälkeen syntyneet suuret ikäluokat jäävät eläkkeelle. Voimakkaimmin työikäisen väen määrä supistuu 2010-luvun alkuvuosina.

Työvoima 2020 -työryhmän loppuraportti esittää ratkaisuksi muun muassa työuran pidentämistä kolmella vuodella, osa-aikaisten työpaikkojen lisäämistä, työvoimatarpeesta lähtevää maahanmuuttoa ja työssä jaksamista edistäviä muutoksia työelämään.

Lisää ammattitaitoista työvoimaa on työryhmän mielestä haalittava lähivuosina paitsi työttömistä myös kaikista muista työvoimareserveistä. Työmarkkinoille on houkuteltava nykyistä enemmän naisia, maahanmuuttajia, nuoria ja vajaakuntoisia.

Lähivuosina työelämästä poistuu yli 10000 ihmistä enemmän kuin tilalle tulee nuoria työntekijöitä. Jotta kuilu kapenisi,

vanhojen työntekijöiden tulisi viihtyä kauemmin työssä ja nuoret pitäisi saada nykyistä nopeammin työelämään.

Nuorten moninkertaista päällekkäiskoulutusta työryhmä haluaisi vähentää ja helpottaa siirtymistä koulutusasteelta toiselle muun muassa lisäämällä aikaisempien opintojen hyväksi lukemista ja opintojen ohjausta.

Osa-aikaisia työpaikkoja pitäisi saada lisää. Työryhmä näkee osa-aikatyössä yhden ratkaisun ikääntyvien työssäjaksamiseen ja toisaalta nuorten perheiden pulmiin työn ja perheen yhteensovittamisessa.

Eniten työpaikkoja arvioidaan katoavan vuoteen 2015 mennessä toimistotyöstä, maa- ja metsätaloudesta sekä teollisuudesta. Uusia työpaikkoja avautuu eniten hoitoalalta sekä talouden ja hallinnon johto- ja asiantuntijatehtävistä.

Lisätyöpaikat syntyvät todennäköisimmin kasvualoilla, jotka liittyvät uuden teknologian kehittämiseen ja hyödyntämiseen.

Työryhmä ennakoii työttömyyden säilyvän vielä tällä vuosikymmenellä varsin kor-

keana. Tavoitteeksi se kuitenkin asettaa työttömyysasteen jäämisen alle viiteen prosenttiin ja työllisyysasteen kohoamisen 75 prosenttiin.

Asiantuntijatyöryhmän puheenjohtajana toiminut työministeriön neuvotteleva virkamies **Pekka Tiainen** uskoo täystyöllisyyden toteutuvan vielä tällä vuosikymmenellä, jos koulutukseen ja osaamiseen panostetaan riittävästi.

Tiainen mallin mukaan työntekijöitä pitäisi kouluttaa työelämässä vaativampiin tehtäviin, jolloin työttömille vapautuisi vaatimattomampia työtehtäviä. Uudet työpaikat syntyvät todennäköisesti vaativampiin tehtäviin.

“Pelkkä huippuosaajien kouluttaminen ei kuitenkaan riitä, vaan verohelpotuksia ja työvoimatukia tarvitaan yhä madaltamaan työttömien työllistymisen kynnyksiä.”

Merja Ojansivu

*Artikkeli on julkaistu
Helsingin Sanomissa 15.1.2003*

Raha- automaattiyhdistyksen avustukset v. 2003 TVY ry:n jäsenjärjestöille

TVY ry:n jäsenjärjestöistä RAY:ltä oli vuodelle 2003 hakenut avustusta 47 yhdistystä.
RAY:n hallitus on esittänyt valtioneuvostolle avustusten antamista järjestöillemme seuraavasti:

Aktiiviset työnhakijat ry/ Joensuu	35.000 euroa
Etelä- Kymen Työttömät ry	35.000 euroa
Iisalmen Työttömät ry	60.000 euroa
Ivalon Seudun Työttömät ry	45.000 euroa
Kaarinan Työttömät ry	31.000 euroa
Kokkolan Työttömät ry	20.000 euroa
Kuhmon Työttömien Yhdistys ry	41.000 euroa
Kuopion Seudun Omatoimiset Työnhakijat	26.000 euroa
Lieksan Työttömät ry	28.000 euroa
Länsi- Helsingin Työttömät ry	40.000 euroa
Meri- Vuosaaren Työttömät ry	40.000 euroa
Myllypuron Työttömät ry	43.000 euroa
Pohjalaistyöttömien yhdistysten aluejärjestö ry	40.000 euroa
Pohjois- Karjalan työttömien yhdistysten aluejärjestö ry	37.000 euroa
Tampereen Seudun Työttömät ry	190.002 euroa
Turun Seudun Työttömät ry	52.000 euroa
Tvy ry	139.000 euroa

Avustus esitys on yhteensä 902.002 euroa, eli summaltaan suunnilleen sama kuin viimevuonna.
Valtioneuvosto vahvistaa esitykset helmikuun alussa.

Yhteenvedon teki *Lea*

Liittojen kansalaistoiminnan tunnustuspalkinto Kuopion Seudun Omatoimiset Työnhakijat ry:lle

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliiton myöntämän tunnustuspalkinnon luovutti TVY ry:n puheenjohtaja Lea Karjalainen Viking Linelle järjestetyillä seminaaripäivillä 28.11.-29.11.2002. Päiville osallistui työttömien yhdistyksistä 127 edustajaa ympäri Suomea. Kuopion Seudun Omatoimiset Työnhakijat ry:n puolesta palkinnon vastaanotti yhdistyksen puheenjohtaja Keijo Weman apujoukkoineen. Tunnustus ansiokkaasta ja pitkäaikaisesta kansalaistoiminnasta lämmitti palkinnon vastaanottajien mieltä.

Työttömien yhdistyksiä perustettiin 1990-luvun alussa, jolloin työttömyys kasvoi nopeasti tavoittaen masatyöttömyyden mitat jo vuonna 1994. Yhdistys aloitti toimintansa Kuopion Seudun Työttömät ry:nä vuonna 1992. Nimi muutettiin vuonna 1999 ajanhengen mukaiseen muotoon, Kuopion Seudun Omatoimiset Työnhakijat, josta lyhenne KSOT. Näiden kymmenen vuoden aikana työttömyydestä näyttää tulleen pysyvä ongelma yhteiskuntaamme, kaikille ei riitä työpaikkoja avoimilla markkinoilla, vaikkakin pitkäaikaistyöttömyyttä on pyritty helpottamaan erilaisilla työllistämiskimalleilla.

Toimintansa aikana yhdistys on tarjonnut toimipisteissään ihmisläheisen ympäristön, järjestänyt edullista ruokailua ja jakanut EU:n ruoka-apua työttömille. Yhdistys organisoii myös matkoja, opintopiirejä ja erilaisia liikuntamuotoja henkisen vireyden ylläpitämiseksi. Se työllistää yhdistelmätuella toimintakeskukseen noin 15 henkilöä vuosittain. Yhdistyksen hallinnomasta Eko-Kuopio -projektista on kasvanut yhteistyökumppaneidensa tukemana huomattava yhdistelmätuella työllistävä sosiaalinen yritys Kuopion alueella. EkoKuopio

on kierrätystoimintaa, joka sisältää materiaalien uudelleenkäyttöä, tavaroiden kierrätystä, uusiutuotteita, korjausta, kunnostusta, tiedotusta, neuvontaa ja ehkäisevää jätteenhuoltoa. EkoKuopion toiminnot mahdollistavat tällä hetkellä noin 100 henkilön työllistymisen yhteiskunnan tuella.

Visiot täystyöllisyydestä suomalaisessa yhteiskunnassa ovat vielä kaukaisia ennusteita ihmisille, joiden arkea täyttää työttömyys. Toiminnallamme haluamme helpottaa työttömäksi jääneiden selviytymistä työkuuntoisina ja ehjinä yksilöinä takaisin työhön ja taloudellisesti turvattuun elämään.

Merja Räsänen
Toiminnanohjaaja

*Kuvassa vasemmalta:
Seppo Pesonen,
talouspäällikkö EkoKuopio,
Irja Sokka,
projektipäällikkö EkoKuopio,
Keijo Weman,
puheenjohtaja KSOT ry,
Lea Karjalainen,
puheenjohtaja TVY ry,
Merja Räsänen,
toiminnanohjaaja KSOT ry
ja Seppo Leppälä,
varapuheenjohtaja TVY ry.*

Työtä, toimeentuloa, turvallisuuatta.

*"Työllisyyttä on
parannettava
ja perusturvan
aukot on
paikattava"*

**KARI
UOTILA**
Eduskuntaan
Uudeltamaalta

Puh. 050-5113 113
kari.uotila@eduskunta.fi

Ylöjärven työttömien yhdistys hengissä ja voi hyvin – valitettavasti

Ylöjärven työttömät ry. on osa suomalaista kansalaisyhteiskuntaa. Se kokoaa paikkakunnan työttömiä yhteen elämänhallintansa ylläpitämiseksi ja etujensa valvomiseksi. Virikkeitä ja toimintamahdollisuuksia järjestämällä yhdistys innostaa työttömiä ja syrjäytettyjä aktiiviseen kansalaisyhteiskunnan jäsenyyteen. Aktiiviset kansalaisyhteiskunnan jäsenet ottavat vastuun itsestään ja lähimmäisistään. Lyhyesti sanottuna yhdistyksen tavoite on, että palkkatyöstä ja -tulosta syrjäytetyt ihmiset estävät syrjäytymisensä. Yhdistyksessämme jokaisella jäsenellä on mahdollisuus osallistua toimintaan hänelle itselleen sopivalla tavalla - tai olla osallistumatta.

Pyrimme siihen, että palaverissa ja kokouksissa kaikkia kuunnellaan ja että jokainen osaa pyytää apua ja saa sitä. Tämä edellyttää joustavuutta, avoimuutta, vastaanottoa ja yhteisyyden suostumista.

Mahdollisimman pikaisen lopun vuonna 1993 tavoitteekseen asettaneen yhdistyksen ensimmäinen puheenjohtaja oli **Matti Vilen**. Ko. vuosi oli vilkkaan toiminnan aikaa. Yhdistyksellä toiminnanohjaaja puolen vuoden ajan. Toiminta hiipui vähitellen osaksi sen vuoksi, että muutamat aktiivit saivat töitä. **Keijo Honkasen** ohjaama nikkaripaja on kuitenkin toiminut aktiivisesti koko kymmenen vuoden ajan. Vuonna 1998 **Pekka Paajasen** ollessa puheenjohtajana yhdistys sai nykyisen toiminnanohjaajansa **Eva Aallon**. Toiminnassa alettiin taas "suuntautua maailmaan". Tämä maailmaan suuntautuminen jatkuu edelleen.

Kansalaisyhteiskunta on julkisen vallan (valtion ja kuntien) ja markkinoiden ohella toimiva ns. kolmas sektori, jonka keskeiset tunnuspiirteet ovat vapaus (valtiosta tai hallituksesta ja markkinoista), osallistumisen vapaaehtoisuus ja jokin aatteellinen tavoite ilman, että pyrkimyksenä on tuottaa voittoa.

Meille on tärkeää pitää mielessä kansalaisyhteiskunnan suhde julkisen valtaan ja markkinoihin. Vaikeuksissa oleva valtio on etsinyt helpotusta palveluiden tarjoamisen ongelmaan siirtämällä niitä vapaaehtoisten järjestöjen vastuulle. On varottava, ettei yhdistystä kuormiteta liiaksi julkiselle vallalle kuuluvilla velvollisuuksilla. Kansalaisyhteiskunnan tulee olla aidosti vapaa ja perustua vapaaehtoisuuteen. On syytä kysyä, onko valtion määräämiä tehtäviä toteuttava kansalaisjärjestö vapaa ja perustuuko se vapaaehtoisuuteen?

Ainakin yhtä paljon rajankäyntiä tarvitaan kansalaisyhteiskunnan ja markkinoiden välillä. Yhdistystoiminta joutuu rahoittamaan toimintaansa myös hakemalla rahaa markkinoilta. Mutta jos toiminta alkaa olla pelkkää liiketoimintaa, onko kyseessä enää kansalaisyhteiskunta? Mitä aatteelliselle järjestölle tapahtuu, jos työllistämistä ja rahan hankkimisesta tulee itsetarkoitus ja tärkeämpää kuin maailman parantamisesta?

Voittaaksemme uusliberalistisen kulttuurin ja sen kielteiset vaikutukset tarvitsemme

hyvin syvällistä muutosta. Seuraavat kaksi kysymystä ovat erityisen tärkeitä. Mikä henki vaikuttaa ihmisten väliin suhteisiin? Kuinka siirrymme kilpailun hengestä yhteistoiminnan henkeen.

Eliitti aliarvioi sitä, että työttömilläkin on tunteita; he rakastavat kauneutta ja haluavat ylittää omat ja maailmansa rajat. Lähdemme siitä, että uusliberalismin vastaiset toimintaperiaattemme ja tavoitteemme ovat innostavia. Yhdessä toimiminen näiden tavoitteiden toteuttamiseksi on sekä innostavaa että

haastavaa. Työ ja juhla pidetään tasapainossa. Meidän ei tarvitse polttaa itseämme loppuun. Keskinäisen tukemisen kulttuuri auttaa meitä puutteistamme huolimatta löytämään voimavaroja sekä henkilökohtaisesti että yhteisesti solidaarisuuden ja yhteistyön kehittämiseksi

Yhteistoiminnan henki ei voi ilmestyä tyhjältä. Se kasvaa vain yhteisestä kokemuksestamme.

Ahti Heinonen

**SÄHKÖALOJEN
AMMATTILIITTO RY**

Energia • Tietoliikenne • Talotekniikka • Teollisuus

VAIN ÄÄNESTÄMÄLLÄ VOITAT!

Käytä päätäsi, käytä ääntäsi

www.sahkoliitto.fi

Yhteistyötä Lapuan hiippakunnan kanssa

Lapuan hiippakunta järjesti yhteistyössä Kokkolan seurakuntayhtymän ja Kokkolan yhdistyksen kanssa työttömien toiminnasta vastaavien työnohjaus- ja virkistyspäivät leirikeskus Suvirannassa Kokkolassa 4.-6.9.02.

Päivillä käytiin läpi aihetta: Miten yhdistän työtehtävieni roolit?

Ryhmissä käsiteltiin oppaan, kuuntelijan, esimiehen ja toimistotehtävien hoitajan rooleja.

Todettiin, että työttömien yhdistyksissä toimiva joutuu useimmiten samaistumaan jokaiseen edellä mainittuun rooliin. Kun työtön tulee yhdistykseen, ensimmäisenä häntä on yleensä vastassa yhdistyksen toiminnanohjaaja tai joku vapaaehtoistyöntekijä ja näiltähän tulija saa sitä apua tai neuvoa, mitä on tullut hakemaan.

Myös toinen työtön voi olla toiselle oppaana tai kuuntelijana. Esimiehenä toiminnanohjaaja joutuu olemaan silloin, kun yhdistyksessä on muitakin työllistettyjä ja toimistorutiinit ovat tärkeitä tehtäviä yhdistyksen toimivuuden ja rahoituksen kannalta.

Työttömien yhdistyksen toiminnasta vastaavien pitää omata luottamusta, elämäntekemystä, tehtävien mieltämistä "omiksi", tasapainoisuutta, ystävällisyyttä ja yhteistyö-

taitoja.

Virkistyspuolta päivillä hoidettiin mm. laivaristeilyllä Tankkarin majakka- ja luotsisaarelle, lenkkeilyllä, saunomisella ja tietysti meressä uimisella. Kokkolan työttömien terveyspiste Helppiä esitteli terveydenhoitaja **Alli Stenberg**, joka mittasi myös verenpaineen kaikilta halukkailta.

Kulttuuriakaan ei päiviltä oltu unohdettu, toisena iltana Kokkolalainen Suomen euroviisufinalisti **Nina Åström** esitti koskettavia laulelmiä.

Järjestelyvastuun päivistä kantoivat hiippakuntasihteeri **Hilkka Mäkelä** Lapualta, **Hannu Kuusniemi** ja **Matti Hänninen** Kokkolan Seurakuntayhtymän yhteiskun-

nallisen työn puolelta ja **Anne-Marie Kolehmainen** Kokkolan Työttömät ry:stä.

Vetäjinä ryhmissä toimivat **Eila Kopaka** Paratiisisaarilta, **Tytti Auru** Teuvalta, **Liiisa Jouppi** Kurikasta ja **Ritva Valli** TVY ry:stä.

Yhdistysten edustajia oli 14 yhdistyksestä Lapuan hiippakunnan alueelta. Lapuan hiippakunta on ollut jo 8 vuotta järjestämässä alueellisia koulutuspäiviä työttömille ja toivoa sopii, että muutkin hiippakunnat lähtisivät samaan mukaan, koska tällaiset päivät on koettu hyvin tärkeiksi, voimaa ja jaksamista antaviksi päiviksi.

Ritva Valli

Lapuan Hiippakunnan alueen työttömien yhdistysten ihmisiä sekä järjestäjät ja vetäjät

2002

TYÖTTÖMIEN YHDISTYKSET 20 SUURINTA JÄSENMÄÄRÄT:

1.	MIKKELIN SEUDUN TYÖTTÖMIEN TOIMINTAJÄRJESTÖ RY	877
2.	RAUMAN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	528
3.	TURUN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	401
4.	PORIN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	357
5.	MERI-VUOSAAREN TYÖTTÖMÄT RY	265
6.	KUHMON TYÖTTÖMIEN YHDISTYS RY	257
7.	KANKAANPÄÄN TYÖNHAKIJAT RY	232
8.	JYVÄSSEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	203
9.	HOLLOLAN TYÖTTÖMÄT RY	200
10.	KAARINAN TYÖTTÖMÄT RY	194
11.	HEINOLAN SEUDUN TYÖTTÖMIEN TOIMINTAJÄRJESTÖ RY	192
12.	ANJALANKOSKEN TYÖTTÖMÄT RY	190
13.	VARKAUDEN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	187
14.	VANTAAN TYÖTTÖMÄT RY	184
15.	KESKI-KARJALAN TYÖTTÖMÄT RY	178
16.	KUOPION SEUDUN OMATOIMISET TYÖNHAKIJAT RY	175
17.	PIEKSAMÄEN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	170
18.	RAISION SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	170
19.	JALASJÄRVEN TYÖNHAKIJAT RY	170
20.	TAMPEREEN SEUDUN TYÖTTÖMÄT RY	170

Kierrätystä Kaarinassa

Kaarinan Työttömät ry on perustettu pahimman laman keskelle vuonna 1994. Vuodesta 1998 alkaen yhdistys on hoitanut kierrätyskeskusta Kaarinassa.

Kierrätys on näinä vuosina saanut aivan uudenlaisen merkityksen, kotitalouksien, liikkeiden, koulujen, sairaaloiden ja teollisuuden tavarat toimitetaan kiitettävästi kierrätyskeskukseen

Omalta osaltaan 90 – luvun lama teki kierrätyskistä ja kirpputoreista suosittuja ostopaikkoja, ihmisten ostovoima supistui, hyviä käytettyjä asusteita ja kodinkoneita, huonekaluja yms. sai kohtuuhintaan.

Kierrätys myös työllistää tehokkaasti, Kaarinan ja lähipaikkakuntien pitkäaikaisyöttömiä henkilöitä on työllistetty keskuksen sähkökorjaamolle, puutyöverstaaseen, ATK – pajalle, kylmäkonekorjaamoon, entisöintipisteeseen ja elektroniikkapurkamoon yli kaksisataaviisikymmentä ihmistä viimeisen viiden vuoden aikana.

Hyväkuntoinen tavara menee myyntiin joko suoraan tai kunnostettuna kierrätysmyymälään ja kirpputorille. Metallit ja muu hyötyjäte toimitetaan jatkojalostukseen, ongelmajätteet toimitetaan edelleen hävitettäväksi.

Eurooppalainen lainsäädäntö tulee kovaa vauhtia myös tälle alalle, erilaiset lait ja asetukset määräävät direktiivien voimalla kierrätyksen hoidettavaksi viimeistään vuonna 2005.

Kierrätyskeskus toimii TE – Keskuksen tuella (50 %) tammikuun 2003 loppuun, viisi tukivuotta tulee täyteen ja Työministeriön ilmoituksen mukaan jatkoon ei ole mahdollisuuksia.

Onneksemme Kaarinan kaupunki suhtautuu toimintaamme hyvin positiivisesti ja kaupungin tuen turvin kierrätystoiminta jatkuu entiseen malliin ainakin toistaiseksi.

Kierrätys on täynnä tulevaisuuden visiota, hyödyllistä toimintaa osana parempaa yhteiskuntaa.

Osa kierrätyskeskusten yhteistyökumppaneista näkee kesukset eräänlaisina suojatölaitoksina?

Onko se sitten hyvä vai huono asia, tällaiseen toimintaan on kuitenkin tarvetta, maassa on paljon ihmisiä jotka eivät koskaan työllisty ns. avoimille markkinoille. Syitä on useita eikä niitä kannata sen kummemmin

tässä ruotia, mutta työ on ihmisen tärkein väline pysyä kiinni yhteiskunnassa ja kolmas sektori kaikkineen on merkittävä työllistäjä kierrätyksen ja muun toiminnan kautta.

Hyvät ihmiset, tänä keväänä on jälleen tilaisuus vaikuttaa maamme politiikkaan. Eli muistakaa äänestää.

Hyvää alkanutta vuotta 2003.

Pentti Kallio

Kaarinan Kierrätyskeskus /
Kaarinan Työttömät ry

Kuvassa odotellaan Anita Hirvosta maitolaituritanseihin Litsan lavalla, jota yhdistys hoitaa. Mopon päällä istuu Arto Leppälä ja hänen oikealla puolellaan jutun kirjoittaja Pentti Kallio.

TAVOITTEEMME:

TYÖTÄ JA RIITTÄVÄ TOIMEENTULO

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmän työelämätyöryhmän jäsenet

38

Anne Huotari
Oulun vp

43

Matti Huutola
Lapin vp

106

Mikko Immonen
Varsinais-Suomen
vp

33

Matti Kangas
Keski-Suomen vp

133

Pertti Turtiainen
Pirkanmaan vp

269

Kari Uotila
Uudenmaan vp

**VAALEISSA SINÄ RATKAISET,
TUNNETAANKO EDUSKUNNASSA
TYÖELÄMÄN JA TYÖTTÖMÄN TILANTEET!!!**

VASEMMISTO
VÄNSTERFÖRBUNDET **LIITTO**

KATAPULTTI, Paraisten työnhakijat

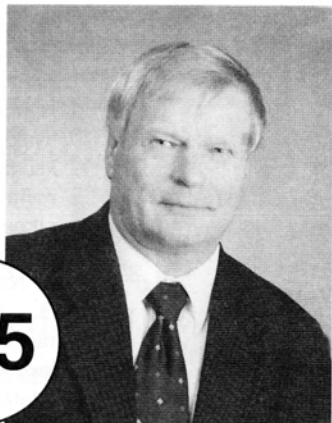
Tästä se alkoi

Yhdistyksen toiminta alkoi vuoden 2002 tammikuun alussa. Selvitimme vuodenvaihteen koukerot ja aloitimme pitämään säännöllisesti ovet auki klo 9-16.00. Paraisten ensimmäisen nettikahvilan toiminnot rakennettiin helmikuun aikana ja isona apuna oli kaksi nuorta miestä, josta toinen on edelleen yhdistyksemme palkkalistoilla ja toinen työllistyi toukokuun alussa paikallisen teollisuuden palvelukseen.

Yhdistyksemme toimintaidean mukaisesti osa hallitustamme on työllistynyt määräaikaaisesti Paraisten alueella ja lisäksi olemme saaneet uusia jäseniä.

Tulossa on työpaja

Työpajahake on ollut koko vuoden kehitteillä, mutta sopivien tilojen puute on ollut esteenä toiminnan aloittamiselle. Vuoden 2003 tilat kuitenkin saadaan; kuinka pitkäksi aikaa ei vielä tiedetä, mutta ainakin vuodeksi.

125

Mikko Kuoppa
Vasemmistoliitto
Pirkanmaa

Mikon linja:

- Kaikilla oikeus työhön ja kunnolliseen toimeentuloon
- Valtion on otettava vastuu kaikkien työttömien työllistämisestä
- Irtisanomissuojaa parannettava tuntuvasti

Kahvila ja kierrätyskeskus

Rauhallisesti edeten olemme päässeet käynnistämään Norris Cafe kahvilatoiminnan ja Paraisten kaupungin päätös siirtää Kierrätyskeskus yhdistyksen toiminnan osaksi antaa meille haasteita. Kyseinen kierrätyskeskus on toiminut meidän avulla jo runsaan vuoden, sillä työvoima on yhdistyksemme palkkalistoilla.

Työllistäminen toimii

Osapäiväisen työn olemme pystyneet tarjoamaan vuoden 2002 aikana tarjoamaan 19 henkilölle. Kokonaisvahvuus palkatulla henkilökunnalla on 20. Osalle on järjestynyt pitempi työllistymisjakso ja osalle lyhyempi.

Työharjoittelu antaa mahdollisuuden työhön

Muutama henkilö, joka on ollut työharjoittelussa, on työllistynyt. Osa on myös siirtynyt opiskelemaan.

Työkokeilussa olleille on lisäksi löytynyt jokin muu ratkaisu. Tuloa ei olekaan huono ottaen huomioon pienen paikkakunnan mahdollisuudet työllistää ja myös sen tosiseikan, että kyseessä on usein vaikeasti työllistettävät henkilöt.

Koulutus on keskeinen toimintamuoto

Kauttamme on saanut työllistymistä edistävää koulutusta 6 yhdistyksen jäsenestä. Yhdessä paikallisen työvoimatoiston kanssa olemme järjestäneet työhakukoulutusta, mikä on hyvä esimerkki aktiivisesta toiminnastamme. Olemme toimineet yhteistyössä muiden vastaavien yhdistysten kanssa.

Neuvoja ja tukea olemme saaneet Raision, Turun kuin Salonkin yhdistyksistä. Onhan heillä jo pitemmät perinteet ja kokemusta "alalta".

Virkistystoiminta ja vapaa-aika

Varsinaisen virkistys- ja vapaa-ajan toimintaan emme henkilökohtaisia keskusteluja lukuunottamatta ole toistaiseksi panostaneet muutoin kuin hankkimalla jäsenetuhinnan Kaarinan uimahalliin ja Caribia kylpylään.

Työtilaisuuksia kehitetään jatkuvasti

Kierrätyskeskusta lukuun ottamatta kaikki yhdistyksemme työpaikat on rakennettu ja räätälöity tarpeen sekä ihmisten osaamisen mukaan; eli melkoista mielikuvitusta on välillä tarvittu. Kaikki nykyiset työntekijämme ovat työhönsä ilmeisen tyytyväisiä.

Avustustoiminta

Loppuvuodesta olemme jakaneet TVY ry:n kautta tulevaa ministeriön EU- elintarvikeapua 1000 kg. Kyseinen lähetys on kuivamuonaa, mutta saimme kerjättyä lisätavaraa Turun ja Paraisten alueen yrityksiltä. Kassin sisältö on varsin monipuolinen. Seurakunta ja sosiaalitoimi toimivat hyvänä tiedotuskanavana.

Tästä on hyvä jatkaa

Yhteenvetona toteaisin, että yhdistyksemme toiminta on ollut varsin vilkasta, monipuolista ja aikaansaapaa. Yhteistyökumppaneiden määrä lisääntynyt jatkossa edelleen. Kehittely jatkuu koko ajan ja tulevaisuus näyttää mihin kaikkien me vielä pystymme.

Paula Salonen
toiminnanohjaaja

Anjalankosken kaupunki pakoilee vastuuta ja häpeää työttömyyttä

Anjalankosken Työttömät ry sai Anjalankosken kaupungilta käyttöönsä ensimmäisen toimitilansa "Työ-Paikka" Inkeröisissa 1993 korvauksetta sähköineen lupauksella, että yhdistykselle turvataan yksi toimipaikka toistaiseksi, jos sille on tarvetta. Tilan vuokrasopimuksen umpeutuessa 31.12.2002 kaupunki ei kuitenkaan ole etsinyt mitään toimivaa ratkaisua tilalle. Päinvastoin kaupunki on monin muuttuvien perusteiden perustellut yhdistykselle, miksi tukea ei tarvitse maksaa.

Pahinta asiassa on ollut se, että kaupunki on sanonut, ettei sillä ole vastuuta työttömien aktiivitoiminnan tukemisesta. Kuitenkin samalla yhdistys on saanut paljon edelleen laajenevaa toiminnallista ja taloudellistakin tukea ympäröiviltä yhteisöiltä ja saanut mm. yritysmaailman ja lehdistön antaman vuoden palvelijan tittelin ja palkinnon Anjalankoskella. Samoin kaupunki on todennut, että toimintamme on erittäin tärkeä lisä sosiaalisessa toiminnassa Anjalankoskella. Samoin kaupunki antaa tukea virkistys- ja muun toiminnan ylläpitämiseen, mutta miten toimitaan jos ei ole paikkaa missä toimia.

Yhdistyksen toinen toimipaikka "Työ-Mylly" Myllykoskella, (perustettu 1995) on toiminut koko ajan omarahoitteisesti ilman kaupungin tukea. Kaupungin vetäytyminen toimitilan tuen antamisesta on vaikeuttanut yhdistyksen taloutta niin, että "Työ-Paikka" jouduttiin lakkauttamaan 01.01.2003 alkaen ja tilanne tulee heiluttamaan myös "Työ-Paikka-myllyn" toimintaa ja työttömäksi uhkaa jäädä noin 20 henkilöä, on jo jäänyt 3-4 henkilöä. Anjalankoski ei hajanaisen rakenteen

ja reiluhkojen välimatkojen (2 päätaajamaa) pysty valvelemaan työttömiä yhdellä toimipaikalla.

Vuokratuen hylkäysperusteena on ollut mm. se, että Työ-Paikan vuokra maksettaiisiin tilan omistavalle pankkien rosakiihteistöpankille Capitelille. Tai tuen antaminen ei olisi tasapuolista muita yhdistyksiä kohtaan, kuitenkin samalla monet saavat moninkertaisesti tukea työttömien yhdistykseen nähden, eikä yksikään samalla työllistä samassa määrin. Tai se, ettei ole suostuttu kaupungin täysin sanelemiin ehtoihin suostamalla A-klinikan alaisuuteen, mielenterveyskuntoutujien alaisuuteen tai kou-

luruokailuun. On myös väitetty, ettei ruokailutoiminta ole edes tarpeen. Tai, että on loukattu edellä mainittuja, kuitenkin näiltä tahoilta on samalla kiitettävä yhteistyölausunto tuoksemme. Tuen saamiseksi ei ole riittänyt edes se, että yhdistys on kyennyt osoittamaan kaupungin suorat taloudelliset menetykset noin kolminkertaisiksi pyydettyyn tukeen verrattuna välillisistä puhumattakaan, tai että samalla tulee lisää työttömyyttä ja sosiaaliset ongelmat vaikeutuvat ja lisääntyvät niin asiakkailta kuin työttömäksi jäävillä "työtekijöilläkin". Tuen saamiseksi ei ole myöskään riittänyt se, että sen saamatta jääminen pysäyttää yhdistyksemme joka vuo-

si jatkuneen kehitystoiminnan.

Yhdistyksen jäsenmäärä pienee ja taloudellinen tuki samalla vähenee, kierre on valmis.

Asia ei ole edes kovin vaikea, jos se olisi kiinni yhdistyksen henkilöstistä, mutta kun näin ei ole kaupungin mielestä. Samalla yhdistyksen ongelmien kanssa Anjalankosken kaupunki vähentää omia yleisiä työllistämismäärärahoja noin 20%: puhuen kaupunginjohtajan suulla miten hyvin työttömyysongelmat Anjalankoskella hoidetaan. Kaupunki käyttää työllistämiseen runsaasti erilaisia tukia. Laman alkaessa keuhuttiin, ettei ketään irtisanottu, mutta jätettiin jatkamatta

runsaasti jopa vuosikymmeniä jatkuneita määräaikaista työsuhteita. Samoja henkilöitä otettiin samoihin töihin valtion työllistämispalvelun kautta yleensä osa-aikaisesti, sitten työllistämistuella, sitten yhdistelmätuella ja lopuksi fyysisen ja henkisen väsymyksen kautta jätetty heitteille, useimmiten edes ilman ulkopuolista tukimahdollisuutta.

Näin Anjalankoskella, jolla on keksimääristä vähemmän velkaa, kaksi isoa paperitehdasta, vähän pieniteollisuutta ja paljon toimivaa maataloutta. Mutta kaupunki iskee ja

on iskenyt kirveensä kiveen, jos kuvittelee, että Anjalankosken Työttömät luovuttaa työttömien ja muiden vähäosaisten edunvalvonnan ja auttamisen. Tuntuu pahalle, että Anjalankosken arvovalta on työttömyyden edistäminen ja ihmisten syrjäyttäminen, sivussa tapahtuvasta hyvästäkin toiminnasta huolimatta. Ois kirveellä töitä, mutta ei niitä kannata tylyyttää ymmärtämättömiin päättäjiin vaan uuden veistämiseen, tosin sapan kiehumisen tylyyttää terävänkin kirvestä.

Matti Nygren
Anjalankosken Työttömät ry

Kuva Työ-Myllystä. vasem. varapuheenjohtaja Aila Ruonamo, puheenjohtaja Matti Nygren ja Sirpa Toikka, jonka läksijäiset

! HUOM! !
Lehden valmistuksen aikana asia on jo korjaantunut. Onnea Anjalankoskelle! !

Tule ja tuo kaverisikin!!!

Eduskuntavaalit ovat jälleen tulossa. Nyt kansalta kysytään jälleen onko meidän valitsemamme edustajat hoitaneet asioita hyvin. Meidän velvollisuutemme on vastata tähän kysymykseen.

Varsinkin työttömien ja syrjäytyneiden keskuudessa on liian paljon ihmisiä joiden mielestä politiikka - siis yhteisten asioiden hoitaminen - on maailman epäkiinnostavin asia. He kiertävät äänestyspaikat kaukaa ja marmattavat tuttavilleen, että ei kannata äänestää, ei siitä ole mitään hyötyä, poliitikot ajavat vain omia asioitaan.

Mikä tästä asenteesta ja käyttäytymisestä sitten on seurauksena?

Äänestysprosentti laskee, joillakin alueilla se on ollut jo alle viidenkymmenen prosentin. Se merkitsee sitä että vähemmistö päättää enemmistön asioista. Se äänestävä vähemmistö on poikkeuksetta ollut yhteiskunnan hyväosaisimpia joiden edustajat hoitavat hyvin toi-

meentulevien asioita ja edunvalvontaa. Elintasokuilu kasvaa yhä suuremmaksi. Heikosti menevillä menee yhä heikommin.

Äänestäminen on ainoa demokraattinen tapa hoitaa yhteiskunnan asioita. Yhteis-

kunnan asioita on yritetty ja yritetään yhä jossakin päin maailmaa hoitaa diktatuurilla, anarkialla tai aseilla. Surulliset tulokset ovat näkyvissä.

Käytetään sitä mahdollisuutta vaikuttaa mitä meillä on.

Siis: ÄÄNESTÄ ja tuo kaverisikin äänestämään, meidän leivästämme on kyse !!

Ja kun olemme äänestäneet, on myös tärkeää pitää yhteyttä edustajaan ja antaa palautetta ja vaatia tuloksia. Edustajan tehtävä ei ole olla valitsijoidensa käytettävissä vain ennen vaalia ja vaalipäivänä vaan koko edustajakauden.

Aimo Kuoppa-aho

Vieras leipä sai
Kullervonkin
kiroamaan.

Nyt kiroamme me,
joilta viedään
suomalainen leipä ja työ!

Pidä kiinni
kotimaisesta leivästä –
se pitää sinut
kiinni työssä ja leivän syrjässä.

Suomen Elintarviketyöläisten Liitto SEL ry

Käyntiosoite:
Siltasaarekatu 6
00530 HELSINKI
Puh. (09) 393 881

Postiosoite:
PL 213
00531 HELSINKI
Fax (09) 712 059

www.selry.fi

Työllistäminen on ykkösasia!

*Maalisvaaleissa voit
vaikuttaa. Käytä ääntäsi.*

27

Arto Seppälä

*Kansanedustaja (sd)
Etelä-Savon vaalipiiri*

*Puhelin: 050 511 138
S-posti:
arto.seppala@eduskunta.fi
www.artoseppala.net*

Lukijan Palsta

Tälle palstalle voit kirjoittaa osoitteeseen:
Työttömien Valtakunnallinen Yhteistoimintajärjestö TVYry/Karenssisanomamat
Sörnäisten rantatie 27 C 4
00500 Helsinki
Tai sähköpostitse: tvy@tvvry.com

“Työtön-täystyöllistetty”

Sehän on omaishoitaja. Työllistänyt itsensä uuden vuosituhanen alkaessa. Pitkän työttömyyden jälkeen, joutuen ojasta alikkoon.

Hoidan Alzheimerin tautia sairastavaa äitiäni toisella paikkakunnalla omaishoidontukisopimuksella kunnan kanssa koakoikaisesti, joten en ole oikeutettu työttömyyspäivärahaan (Ansiosidonnaista jäljellä 80 päivää).

Hoidon sitovuuden vuoksi ollessani pois vuokra-asunnostani yli 3 kk vuodessa, en saa asumistukea, josta johtuen en saa myöskään toimeentulotukea. Äitini

kotikunta ei myöskään lupaa mitään vedoten yhteiseen ruokakuntaan muun perheen kanssa.

Vapaapäiviä minulla on 2 pv/ kuukaudessa, mutta kunta perii täyden hoitomaksun hoidettavan ollessa laitoksessa ne päivät kun olen vapaapäivillä, siitä yhteisestä rahapussistamme.

Tämä kaikki osoittaa etteivät lait maassamme edes hipaise toisiaan. Nämä tosiasiat eivät kannusta työttömiä tämän laatuiseen työllistymiseen, ainakaan toiselle paikkakunnalle.

Säästöt ovat kuitenkin Kelalle, valtiolle

ja kunnille mittavat tässäkin tapauksessa. Työttömyyspäivärahan, asumistuen, toimeentulotuen ja hoidettavan laitospaikan huomioon ottaen todella huomattavat.

Budjettini; omaishoidontuki 423 euroa, vuokra 230 euroa, ruoka yms. kulut 150 euroa.

Kirjoitti *nainen*,

53 vuotta Kymenlaaksosta.

“*Katkeruutta kaihtaen, taipua saa mutta ei taitua*”.

Työttömien työmarkkinatuki- ja pätkä-palkanmaksubyrokratia kaipaavat päivitystä

Tein heinäkuussa sosiaali- ja terveysministeriölle ehdotuksen, että työmarkkinatuella olevat voisivat lyhyissä työsuhteissa antaa työnantajalle Kelan tilinumeron, ei siis lainkaan omia tilitietojaan. Kela sovittelee siten aika-ajoin tililleen kertyneet palkkarahat asianomaisten henkilöiden työmarkkinatuen kanssa. Näin työtä tehneen ei tarvitsisi pelätä työmarkkinatukensa katkaisemista epämääräiseksi ajaksi.

Ehdotukseeni päädyin, kun kymmenen tunnin työrupeamasta (alikulukäytävän seinämaalaus vuosihuolto) Kela meinaisi katkaista työmarkkinatukeni liki kahdeksi kuukaudeksi, eli siiheksi kunnes palkka lopulta olisi tililläni.

Sain hiljattain sosiaali- ja terveysministeriön vastauksen ehdotukseeni. Siinä kerrottiin, että joitakin parannuksia on tulos-

sa. Hallitus on tehnyt eduskunnalle lakiesityksen työttömyysturvalaiksi (HE 115/2002). Lakiehdotuksessa muille kuin yritystoimintaa harjoittaville voitaisiin maksaa ennakkoa 70 prosenttia siitä, mihin hakijalla esittämiensä tietojen mukaan olisi oikeus.

Siinä mielessä sosiaali- ja terveysministeriön vastaus tyydyttää, että vuotta aikaisemmin olin kirjoittanut työministeriöön samasta asiasta, mutta siellä minua vain vaadittiin tyytymään tilanteeseen.

Hallituksen laki- ehdotuksessa ihmetyttää ennakko- sanan käyttö. Eihän kysymys ole ennakosta, vaan siitä, että maksetaan ajallaan. Ongelmahan on ollut se, että työntekijästä riippumattomista syistä ja työnantajan palkkakuittien lähetyksikäytännöistä johtuen kuittia ei ole ollut esittää, vaikka

työntekijä on tehnyt selvityksen Kelalle ajallaan. Minun tapauksessani Kela suostui vaatimuksestani sovittelemaan sekä viime että tänä vuonna kymmenisen tuntia kestäneet alikäytävämaalaus vuosihuollosta maksetut tulot työnantajani kanssa tekemästäni sopimuksesta löytyneiden palkkatietojen pohjalta eikä työmarkkinatukeni viivästynyt. Palkkarahat ja palkkakuitti tulivat aikanaan kuukausi sovitellun ja kaksi kuukautta työn tekemisen jälkeen.

Mahdollisesti tulen uudistamaan ehdotukseni seuraavaan hallituksen sosiaali- ja terveysministeriölle.

Vantaalla 20. marraskuuta

Pirjo Saanio

Vantaa

“Työ antaa ihmiselle mielen yhteiskunnassa, ja rakkaus antaa ihmiselle mielen ihmiskunnassa.”

Lujasti Lapin puolesta

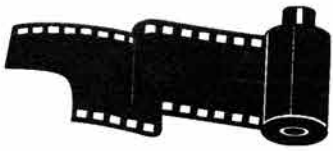
- **Ei** Lipposen pakkotyöesitykselle!
- **Kyllä** työmarkkinatuen korotukselle ja puolisorangaistuksen poistamiselle!
- **Ei** Lapin kuntien vetäytymiselle työllistämisestä!
- **Kyllä** tukityöllistämisen ja ympäristötöiden lisäämiselle!

VASEMMISTO
VÄNSTERFÖRBUNDET LIITTO

54

Esko-Juhani Tennilä

Kuvia vuodelta

TVY ry:n toimiston väki järjesti 18.12. jouluglögi tilaisuuden yhteistyökumppaneille. Glögijuhlat onnistuivat hienosti. Tässä pari kuvaa.

Valokuva Ritva Valli

Kuvassa vasemmalta kansanedustaja Tero Rönni dem, Anne Huotari vas, Mikko Immonen vas, ja Arto Seppälä dem.

Valokuva Ritva Valli

Tavattiin jouluglögeillä. Vasemmalta Pentti Santala Länsi-Helsingin Työttömät ry ja Työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunnan osastosihteeri Ulla Sarjos ja valiokuntaneuvos Ritva Backström.

Valokuva Ritva Valli

Valtakunnan "ykkösköyhyystutkijat" Stakesista Jouko Karjalainen ja Mäntyniemestä valiokuntaneuvos tohtori Pentti Arajärvi.

Sanomalehtikuva

Tampereen Työttömät ry:n ja TVY ry:n perustajajäsen Seppo Vainio palkittiin lokakuussa 2002 Tampereen kaupungin kultaisella ansiomerkillä kaupunkilaisten hyväksi tekemästään työstä. TVY ry:n ja koko jäsenkentän puolesta Karenssisanomats onnittelee Seppoa ansiomerkinn johdosta.

Valokuva Ritva Valli

TVY ry:n järjestämä koulutus Viging Amorellalla marraskuun lopussa. Totisin ilmein kuunnellaan Hannu Saimasen luentoa työttömyysturvaan vuoden 2003 alussa tulevista muutoksista. Koulutukseen osallistui 124 henkilöä.

Kuvasta löytyy ainakin Markku Luukkonen, Mikkelistä, Esko Hänninen ja Tapio Liimatainen, Saarijärveltä, TVY ry:n varapuheenjohtaja Seppo Leppälä, Nastolasta, Ahti Kyllönen, Suomussalmelta, Merja Räsänen, Kuopiosta, Aila Kaasalainen, Kaavilta, Seppo Kiiskinen, TVY ry:n hall. jäsen Lieksasta, Juhani Brander, Hervannasta ja Ulla Närvänen, Pieksämäeltä.

Puu- ja erityisalojen työttömyyskassan kassanjohtaja Hannu Saimanen.

Valokuva Ritva Valli

Talouspolitiikan haasteet nousevat yhteiskunnan tilasta

Lainaan Palkansääjien tutkimuslaitoksen tuoretta raporttia: "Vuonna 1995 talous alkoi elpyä. Samalla, kun talous kääntyi nopeaan kasvuun, alkoivat tuloerot lisääntyä eikä niitä ole pystytty hillitsemään. Tuloerojen kasvu on ollut poikkeuksellisen suurta, ja tulonjako on 1990-luvun jälkipuoliskolla muuttunut muutamassa vuodessa yhtä paljon kuin kahtena edeltävänä vuosikymmenenä yhteensä."

Toinen yhteiskunnan iso haaste on todellinen työttömyys. Laaja työttömyys on tänään peräti 475 000 henkilöä. Tämä luku on nousussa. Elokuun luku oli 455 00 henkilöä. TT:n tuore työllisyyskysely kertoo, että teollisuus valmistautuu irtisanomisiin ja että olemme menettämässä yksin teollisia työpaikkoja syksyyn 2003 mennessä toistakymmentätuhatta. Samalla on erityisen huolestuttavaa, että yrittäjien lukumäärä vähenee toisena vuonna peräjälkeen ja pelkäästään vuonna 2001 lopetti noin 15 000 yritystä.

Kolmas ja kaikkein kipein asia on pienten lasten lapsiperheiden köyhyys. Se on kaksinkertaistunut 1990-luvulla. Vuonna 2000 köyhyysrajan alapuolella oli 62 000 perhettä ja peräti 118 000 lasta. Siten 11 prosenttia lapsista elää toimeentulotukea saavissa perheissä.

Neljäs haaste liittyy eriarvoistuvaan aluekehitykseen. Aluekehityksen ongelmat ovat kärjistyneet. Monilla syrjäseuduilla tilanne on lohduton ja pääkaupunkiseudulla asumisen kalleus vie perheet tukalaan tilanteeseen. Koko maan voimavarojen hyödyntäminen ei ole ollut tavoitteena.

Mielestäni talouspolitiikan tärkein tehtävä on vastata yhteiskunnan tilaan ja ongelmiin. On kysyttävä, millä tavalla vuoden 2003 talousarvio ja hallituksen talouspolitiikka vastaavat sosiaaliseen ja alueelliseen syvenevän kahtiajaon ongelmiin. Samoin pitää kysyä, millä toimenpiteillä budjetti pureutuu laajaan rakenteelliseen työttömyyteen.

Vastaus on lyhyt: talousarvio ja siihen liitynyt piskuinen työllisyyspaketti eivät riittävästi vastaa synkistyviin työllisyysnäkömiin. Konkreettiset keinot uusien työpaikkojen luomiseksi ja yrittäjyyden

edistämiseksi puuttuvat. Räikeimpiäkään perheiden perusturva koskevia epäkohtia ei ole korjattu lukuunottamatta minimiäitiyspäivärahan symbolista korottamista.

Suomen talouteen ei tule nyt apua ulkomailta. Suomen talous on tilanteessa, jossa vaihtotaseen ylijäämä on suuri, julkinen talous on kokonaisuutena ylijäämäinen, inflaatio on muita maita hitaampi ja palkkalinjasta on sovittu kahdeksi vuodeksi. Mutta työttömyys ja rakennetyöttömyys on muita maita suurempi. Tällaisessa tilanteessa on järkevää saada kotimaan talouteen lisää dynamiikkaa, lisää yrittäjyyttä ja lisää aktiiviteettia.

Työttömyyden alentamiseen ei tarvita niinkään työryhmiä, vaan toimenpiteitä

Toimenpiteitä on odotettu ja niillä on kiire. Sitkeän rakennetyöttömyyden nujertamiseksi tarvitaan sekä tehokkaampaa työttömien täsmäkoulutusta työnantajien tarpeisiin että verotusta, työnantajamaksuja ja sosiaaliturvaa uudistavia toimia ja panostusta osaamiseen. Samoin tarvitaan yritysten ja julkisen sektorin investointitoimien vauhdittamista erityisesti vaikeimman työttömyyden alueilla.

Toinen osoite on lapsiperheiden aseman parantaminen. En hyväksy sitä, että perhetukien, lapsilisen, kotihoidon tuen ja alimpien äitiyspäivärahojen kohentaminen siirrettiin kokonaan yli vaalien.

Talousarvion veroratkaisut eivät kevennä käytännössä veronmaksajien verotusta lainkaan. Veroratkaisuisia en hyväksy liikennepoltoaineiden taas tapahtuvaa veronkorotusta. Työmatkakustannusten verovähennysoikeuden toteuttamiseksi todellisten kustannusten mukaisena olen tehnyt esityksen.

Työllisyys on tärkein haaste

Taakse jääneistä erittäin nopean talouden kasvun vuosista huolimatta työttömyys on Suomessa aivan liian korkealla tasolla. Työllisyys-tilanne on nyt heikkenemässä. Tämä näkyy jo työllisyyden kasvun pysähtymisenä ja työttömyyden laskun pysähtymisenä ja kasvaneena laajana työttömyytenä. Työttömyyden alueelliset erot on saatava poistetuksi. Tärkeintä talouspolitiikkaa on Työttömyyden alentaminen ja työpaikkojen luominen. Kotitalouden töissä ja koton tapahtuvassa hoito- ja hoivatyössä esimerkiksi voitaisiin synnyttää yllättävän paljonkin työpaikkoja ja mikä parasta halvalla, koska kalliita investointeja ei tarvita.

Pienimuotoisen yrittäjyyden edistämiseksi on myös edelleen tehtävä työtä. Tekemätön työ ja työntekijä on saatava kohtaamaan toisensa mahdollisimman helposti ilman byrokratian ongelmia.

7.1.2003

Lauri Oinonen

kansanedustaja, Keskusta
Keski-Suomi, Keuruu

Ote elämään

-projekti ja kurssit
Loma- ja kurssikeskus Seitarannassa

Olemme järjestäneet jo useiden vuosien ajan työtömille kursseja Rovaniemen maalaiskunnassa sijaitsevassa Loma- ja kurssikeskus Seitarannassa yhteistyössä TVY:n ja työttömien yhdistysten kanssa. Pääosa kurssikuluista rahoitetaan RAY-avustuksella.

Haemme työttömien yhdistyksistä
uusia yhteistyökumppaneita.

Kysy lisää johtaja Tarja Hannolalta,
p. (016) 775 508 tai info@seitaranta.inet.fi

Parannetaan yhdessä otetta elämään
ja myös mahdollisuuksiin.

Näkövammaisten Keskusliitto ry
Loma- ja kurssikeskus Seitaranta

Seitaranta

LOMA- JA KURSSIKESKUS

Seitarannantie 437, 97240 Sorka
Puh. 016-775 508, fax 016-775 619

Työttömät jääneet Mopen osalle

Päättymässä oleva vaalikausi on osoittanut minulle sen, että työttömien oikeutettujen etujen valvojia ei ole riittävästi eduskunnassa. Työttömiä ei ole hemmoteltu, mutta sen sijaan tällä vaalikaudella on annettu miljardien eurojen verohelpotukset lähinnä suurituloisille.

Kun työttömien peruspäivärahaan haluttiin saada eduskunnassa pieni tasokorotus, niin asiasta nousi suuri poru. Vasemmistoliiton sitkeällä työllä pieni korotus saatiin kuitenkin lopulta aikaan. Tämä tosiasia on tunnustettu monilta tahoilta. Varaa suurempiin työttömyyspäiväraho-

jen korotuksiin olisi ollut, mutta yhteistä tahtoa ei eduskunnassa löytynyt. Etusijalla koko vaalikauden ajan ovat olleet prosenttipainotteiset tuloveron kevennykset, joista euromääräisesti ovat hyötäneet eniten suurituloiset. Monet pienituloiset ryhmät, kuten työttömät, jäivät "Mopen osalle".

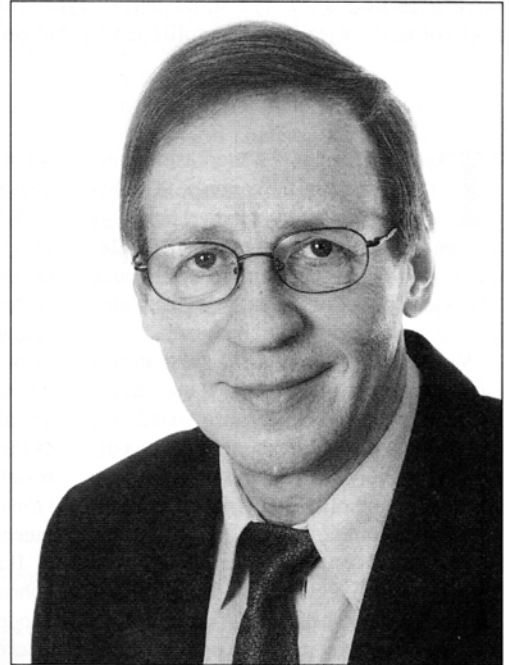
Työttömyysturva on Suomessa kehnompina kuin monissa muissa Euroopan maissa. Meillä on varaa ja mahdollisuuksia parantaa työttömien etuja. Tulevaan hallitusohjelmaan on saatava tästä selkeät tavoitteet. Uuden eduskunnan on tästä huolehdittava.

Perusturvan lisäksi on kiinnitettävä huomiota siihen valtavaan byrokraatiaan, johon työtön ihmisen joutuu hakieksaan etuuksiaan. Samoin työn vastaanottamiskynnys on aivan liian korkea. Lyhyitä työsuhteita nykyisillä pelisäännöillä ei kannata vastaanottaa, sillä vaarana on vähäistenkin etujen heikentyminen. Tätä ongelmaa ovat monet työministerit yrittäneet korjata. Kukaan ei ole vielä onnistunut. Uuden hallituksen pitää ottaa tavoitteeksi, että tämä asia saadaan vihdoin hoidetuksi. Työn vastaanottaminen pitää saada aina edullisemmaksi kuin työttömänä olo.

Pitkäaikaistyöttömyydestä on tullut pysyvä ongelma, jonka ratkaisemiseksi pitää käyttää kaikkia mahdollisia keinoja. Esimerkiksi yli 50-vuotiaille pitkäaikaistyöttömille, joilla on pitkä työura, pitää antaa mahdollisuus siirtyä eläkkeelle, jos he sitä itse haluavat.

Jokavuotinen ongelma on vuodesta toiseen ollut myös se, että työllisyysmäärärahoja jää käyttämättä, vaikka tarvetta käytölle olisi ollut. Tämäkin osoittaa kuinka heikosti ministeriö osaa hoitaa työllisyysasioita.

Työttömien yhdistysten työ on tärkeää ja se vaatii mielestäni enemmän yhteiskunnan tukea. Näiden yhdistysten toiminta aktivoi työttömiä omatoimisuuteen ja edistää heidän valmiuk-

siaan saada työtä. Toiminta vaatii ehdottomasti pitkäjänteisempää suunnittelua ja sitä voidaan toteuttaa vain vakinaisemmalla henkilöstöllä yhdistyksissä. Valtiolta on saatava enemmän suoraa tukea yhdistyksille. Näillä resursseilla ne voisivat palkata lisää motivoituneita henkilöitä, jotka pitävät yllä vireää toimintaa. Uskon, että tämä panostus kannattaa.

Työttömyys on Suomessa aivan liian korkealla tasolla. Se on korkeampi kuin keskimäärin EU-maissa. **Lipposen** hallitukset eivät ole onnistuneet tavoitteissaan puolittaa työttömyys. Pelkillä työryhmillä asia ei korjaannu. Ei myöskään suurituloisten verohelpotuksilla. Tästä meillä on jo kokemusta. Työttömät haluavat tehdä työtä. Kukaan ei halua työtömäksi. Meillä päättäjillä on vastuu siitä, että saamme työttömyyden alentumaan. Samoin meidän on huolehdittava työttömien edusta. Heitä on kohdeltava tasavertaisina kansalaisina muiden kanssa. Heille on tehtävä enemmän oikeutta. Työttömien kannattaa myös itse valvoa päättäjiä ja vaatia heiltä enemmän tekoja, sekä ennen kaikkea osallistua.

Yhteistyöterveisin

Unto Valpas
kansanedustaja, Vasemmistoliitto,
Oulun vaalipiiri

Uskomattoman upeita ihmisiä

VASEMMISTOLIITTO
VANSTERFÖRBUNDET LIITTO

Älä nuku - ole valpas - äänestä!
Lue myös kirjoitukseni tästä lehdestä.
Työttömien asialla - aidosti

52

UNTO VALPAS

kansanedustaja, Oulun vaalipiiri
www.vasemmistoliitto.fi/unto.valpas

Työttömyys ykkösasia vaaleissa

Melkein jokainen meistä on kokenut työttömyyttä ja sen aiheuttamia ongelmia elämässään joko omakohtaisesti tai lähipiirissä. Työ on meille suomalaisille tärkeä asia. Työvoima 2020 -työryhmä arvioi täystyöllisyyden olevan mahdollisen. Kysymys on poliittisesta tahdosta.

Työn menettäminen merkitsee paitsi toimeentulon heikentymistä myös työkavereiden, työterveyshuollon ja muiden työsuhde-etujen menettämistä. Elämisen rytmi muuttuu, kun työ ei ole enää sitä jäsentämässä. Pitkään kestävä työttömyys nakertaa henkisiä voimavaroja.

Vaikka meillä Suomessa on kohtuullinen työttömyysturva, koko perhe joutuu tinkimään menoistaan työttömyyden yllättäessä. Työttömyyden kokeneesta puheet sosiaaliturvan passiivivästä vaikutuksesta tai työttömyyspäivärahoilla makaamisesta tuntuvatkin tosi pahoilta.

Työttömyyden vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi on tehty paljon. Myös työttömyysturvaa on kohennettu työmarkkinajärjestöjen tekemien sopimusten pohjalta. Suomeen on saatu uusia työpaikkoja eurooppalaisittain verrattuna ennätystähtiä. Yli 300 000 uutta työpaikkaa on luotu vuodesta 1995 lähtien. Työttömyysaste on kuitenkin edelleen korkea ja lähes joka kymmenes työkäisistä vailla töitä.

Helsingissä melkein joka kolmas työtön on pitkäaikaistyötön. Myös syrjäseuduilla pitkäaikaistyöttömyys on ongelma. Pitkäaikaistyöttömyyden torjuntaan tarvitaan erityistoimenpiteitä. Kunnat ovat vähentäneet tukityöllistämistä budjettisyihin vedoten. Työllistäminen tulee kuitenkin halvemmaksi kuin pitkäaikaistyöttömyyden paisuttaminen. Erityisesti nuoria ei saa päästää tippu-

maan peruskoulun jälkeen toimeentuloon kehään.

Suomessa on ollut tapana, että irtisanomiset aloitetaan vanhimmista työntekijöistä. Osaltaan tätä ovat selittäneet palkkarakenteeseen ja työeläkemaksuihin liittyneet tekijät, myös työttömyyseläke-edun olemassa olo. Sitä on käytetty reippaasti hyväksi työpaikkojen saneeraamisessa. Tämän asian korjaamiseen on kiinnitetty huomiota. On esimerkiksi muutettu työeläkemaksujen perustetta ikäneutraalimmaksi ja vaikeutettu työnantajien työttömyyseläkkeen käyttöä saneeraamisen välineenä.

Ikääntyneiden työllisyystilanne onkin kohentunut merkittävästi viimeisten viiden vuoden aikana. Ikääntyneet ovatkin ainoa työntekijäryhmä, jonka kohdalla on onnistuttu saavuttamaan lamaa edeltänyt työllisyystaso. Vaikka ikääntyneet työttömät henkilöt ovat työllistyneet entistä useammin, heidän on kuitenkin vaikea päästä pysyvästi takaisin työelämään.

Me sosialidemokraatit olemme painottaneet aktiivista työvoimapolitiikkaa ja koulutuksen tärkeyttä. Ammattitaidon säilyttämiseen ja taitojen lisäämiseen on investoitava. Ikääntyneimpienkin on saatava mahdollisuudet esimerkiksi tietokoneajokortin hankkimiseen.

Euroopan vammaisten vuoden teemana on tänä vuonna syrjimättömyys ja osallisuus. Arviolta joka kymmenennellä suoma-

laisella eli noin puolella miljoonalla ihmisellä on joku arkielämää hankaloittava vamma tai sairaus. Vammaisten työllistämiseksi tarvitaan esimerkiksi sosiaalisia yrityksiä.

Hyvinvointiyhteiskunnan rahoittamiseksi tarvitaan korkeaa työllisyysastetta. Suomi myös ikääntyy nopeasti. Terveys-, koulutus-, päivähoito- ja vanhustalvet maksetaan verovaroilla.

Työ on jokaisen ihmisen perusoikeus. Työttömyyden alentaminen on tehokkain tapa pitää huolta kansantaloudesta ja torjua samalla eriarvoisuutta ja köyhyyttä. Työttömyyden vähentäminen ja palvelujen turvaaminen on saatava ykkösasioiksi seuraavaan hallitusohjelmaan.

Tuula Haatainen

Kansanedustaja (sd)

Työ- ja tasa-arvovaliokunnan sekä sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan jäsen
Helsinki

ERTO

Järki liitto

Erityisalojen Toimihenkilöliitto ERTO
www.erto.fi
info.erto@erto.fi

Kun haluat lisää tietoa metsä- ja puualan sekä maaseutuelinkeinojen työntekijöiden liiton toiminnasta, tule käymään, soita tai käy kotisivullamme.

PUU- JA ERITYISALOJEN LIITTO

TRÄ- OCH SPECIALBRANSCHERNAS FÖRBUND

Haapaniemenkatu 7-9 B, PL 318, 00531 Helsinki

Puh. (09) 615 161

Sähköposti: puuliitto@puuliitto.fi, www.puuliitto.fi

Kauniit sanat ja kauniit teot masennusta karkottamaan

Ihmisen kokema masennus on kaikkia tauteja pahempi. Se vie elämänuskon ja se vie toivon.

Tätä olen ajatellut viime aikoina, kun olen miettinyt suomalaisen yhteiskunnan tilaa. Joskus masennus voi kohdata kevään kaunistuessa ja mielen mustuessa tai joskus työpäivän keskellä. Ilmeneepä masennusta usein myös vapaa-aikana kun ihminen ehtii pysähtymään Nimenomaan moni työtön joutuu kokemaan kahdenker- taista tuskaa: tuskaa sekä työttömyydestään että masennuksestaan. Joskus toinen on ensimmäisen seuralainen, joskus taas toisin päin. Yhteiskuntamme on yhä enemmän kilpailuyhteiskunta. Yhteisöllisyys ja toisten kanssa pärjääminen ei olekaan enää kovin arvokasta. Tärkeintä on se, mitä teen ja mihin pystyn. Nämä seikat pakottavat miettimään, mitä pitäisi korjata, jotta elämä olisi enemmän elämisen arvoinen. Eikö työtä voisi jakaa tasaisemmin, niin että kaikilla sitä olisi. Eivätkö lasten äidit tai joskus isätkin

voisi olla nykyistä useammin kotona silloin kun lapset ovat pieniä. Toimivatko osa-aika-työ ja kotihoidon tuki vaihtoehtoina oravanpyörään joutuneille? Miksi kymmenettuhannellet ovat poissa työelämästä sen vuoksi, että kukaan ei heitä tarvitse? Materiaalisten arvojen mittarilla laskettuna voi todeta, että meillä hyvinmenestyvät ovat menneet parhaiten eteenpäin. Pientä tai keskimääräistä tuloa saavat ovat pärjänneet kilpailussa vain keskimäärin tai aivan nihkeästi. Onko tämä ollut oikein? Tämä kehitys ei pohjautu ainakaan sille kristinuskon sävyttämälle pohjoismaisen hyvinvointiyhteiskunnan mallille, jota kannattaa hoitaa ja huoltaa. Muitakin ongelmakohtia ja masennuksen syitä on. Valitettavan merkittävä tekijä tässä masennuksen prosessissa on päihdyttävien aineiden käyttö. Sanottakoon mitä tahansa sallivasta yhteiskunnasta ja vapaudesta, niin yhä useammille tämä vapaus on muodostunut myös taakaksi. Yhteiskunnan arvot ovat myös pirstaloituneet tai niistä on hienosti sanoen tulut mosaikkimaisia. Se, mikä yhdelle on tot-

ta, ei toiselle olekaan. Kolmannella ehkä kokemus ja elämys ratkaisee, ei mietitä syntyjä syviä ainakaan liikaa. Lapsuudenkotini eväitä miettiessäni olen usein ajatellut, että kahdesta asiasta saan olla hyvin kiitollinen. Toinen on rukous, jonka äitini minulle opetti. Toivoisin, että kouluopetus jatkossakin tässä tukisi koteja niin että rukous voisi olla tuttu jokaiselle nuorelle. Masennuskin karkoaa, kun voi huolensa kertoa. Toinen on raittius. Tämä isäni perintö on auttanut monessa elämäntilanteessa, eikä ole liikaa tarvinnut selitellä, varsinkaan itselleen. Aika arvokas arvo myös yhteiskunnalle, jonka pitäisi antaa ihmiselle ilon eväitä eikä vain keinoja sallia huolien hetkellinen hukuttaminen. Kauniita sanoja miettiessämme on hyvä miettiä myös sitä, miten voimme läheisemme elämän arkea helpottaa. Siinä ovat kauniit teot kovin hyvä väline. Molempia näitä jaksaa käyttää, jos on ensin itse kokenut tulleensa autetuksi.

Jouko Jääskeläinen
Kansanedustaja

Voitto työttömyydestä

Ohjaaja Aki Kaurismäki on tehnyt kauniin kuvauksen työttömyydestä ja siitä selviämisestä. "Kauas pilvet karkaavat" on koskettava ja lopulta toivoa herättävä tarina. Järjestelmän rattaissa ihminen oli nopeasti osa harmaata ja erottumatonta massaa. Elinvoima syntyikin unelmasta työhön ja toimeentuloon - itsenäisyyteen. Poliitiikan tehtävänä on herättää toivoa ja luoda positiivisia olosuhteita.

Viime vuosikymmenen alussa työttömyys kasvoi ennätyslukemiin. Nuo ajat olivat vaikeita ja raskaita. Monen suomalaisen unelmat hautautuivat, koska työtä ja toimeentuloa ei löytynyt. Ammattitaitoiset kansalaiset eivät pystyneet osallistumaan Suomen rakentamiseen.

Työttömyydellä on edelleen vahva ote Suomesta ja sen tulevaisuudesta. Talouskasvun vahvoina vuosina on uskottu työttömyyden hoitumiseen automaattisesti. Toisin on käynyt. Budjetin toiseksi suurin menot on työttömyydestä aiheutuneet kustannukset. Tähän istuva hallitus on tyytynyt. Vakuuttelu 300 000 uuden työpaikan syntymisestä ei lämmitä, kun saman verran ihmisiä on edelleen vailla palkkatyötä yhteiskunnassamme. Onko poliittinen johtomme antanut periksi?

Suomalainen hyvinvointiyhteiskunta on tulevina vuosina mittavien haasteiden edessä. Yhtälö on vaikea. Suuret ikäluokat ikään-tyvät ja jäävät eläkkeellä. Tämä tarkoittaa samalla palvelujen kysynnän kasvua sekä veropohjan kaventumista. Tilannetta ei helpota se tosiasia, että yrittäjien määrä on laskenut viime vuodet. Yhtälö ratkeaa positiivisesti, mikäli kaikki suomalaiset työkykyiset

ja työhaluiset saadaan työhön kiinni sekä rakentamaan maataamme. Yksi on kuitenkin varmaa. Mikäli jäämme odottelemaan viime vuosien tapaan ongelmien ratkeamista itseltään, emme tule onnistumaan.

Korkea työttömyys on suuri yhteiskunnallinen ongelma, mutta samaan aikaan tulisi muistaa, että se mullistaa koko ihmisen elämän ja aiheuttaa inhimillistä hätää. Työttömyyden pitkäytymisestä kertoo se, että työttömien enemmistö elää työmarkkinatu- en varassa. Näin monet joutuvat hakemaan toimeentuloapua sosiaalitoimistosta. Tämä ei ole oikein. Perusturvan on oltava sellaisella tasolla, että sillä pystyy tulemaan toimeen turvautumatta toimeentulotukeen. Valtion on pidettävä huolta siitä, ettei ihmisiä kyykytetä ongelmiansa edessä. Kukaan ei saa menettää ihmisarvoa työttömyyden takia.

Pääongelmat työttömyydessä eivät liity ihmisten haluttomuuteen lähteä työhön. Nykyisellään työnantajan tarve ja työnetsijä eivät kohtaa. Heidät pidetään erillään valtion toimenpitein. Tähän ongelmaan pureutuva keino olisi työnantajamaksujen huomattava alentaminen matalilla palkkatasoilla.

Työttömäksi joutuneen ammattitaito on

ylläpidettävä ja estettävä työttömän syrjäytyminen. Työvoimakoulutuksessa olisi painotettava määrän sijasta laatua ja täsmäkoulutusta. Työvoimakoulutuksen tulisi olla työttömän kannalta riittävän motivoivaa ja hänen työllistymistään tukevaa. Ihmisiä ei saa jättää kiertämään erilaisten koulutus- kursien kehää.

Omat erityistoimensa tarvitaan nuorten, vajaakuntoisten ja vammaisten työllistämiseen. Vammaisten työllistymistä avoimille työmarkkinoille on edistettävä. Nuorten työttömyydelle on haettava vaihtoehtoja työpa- joiden, harjoittelun, koulutuksen ja tarvittaessa kuntoutuksen kautta. Työpajojen rahoitus on vakiinnutettava.

Keskusta on esittänyt oman työllisyys- ohjelmansa. Ohjelma on vastaukseemme edellä kuvaamani vaikean hyvinvointi- yhteiskunnan yhtälön ratkaisemiseksi. Voit- to työttömyydestä - se on mahdollinen.

Hyvää kevään odotusta toivottaen,

Anneli Jäätteenmäki
Suomen Keskusta

Kysymys pitkäaikaistyöttömistä ei saa olla vain päättäjien sielunhoitoa

Arkkittehiksi ainakaan itsensä kouluttaneelle helsinkiläiselle kahden pienen pojanviikarin äidille tarjottiin monen vuoden työttömyyden jälkeen töitä. Työvoimatoimiston kasvoton koneisto oli poiminut hänen nimensä ja uusi työura oli vihdoin urkenemassa. Avoimena oli palkka siementenpussittajana Kirkkonummella. Sanomattakin lienee selvää, että äidin oli pakko kieltäytyä tarjotusta työpaikasta.

Nykyisen työllisyyspolitiikan keinoin työttömyydestä muodostuu yhä suuremmalle joukolle elämäntapa. Sellainen elämäntilanne, jota he eivät itse ole valinneet. Työllistymisen tiellä kun on monta mutkaa, joihin työtön ei tänä päivänä itse voi vaikuttaa lainkaan.

On lähdeittävä siitä periaatteesta, että työnteon on oltava aina kannattavaa ja siitä on saatava kunnan palkka. Nyt pitkäaikaistyöttömien työllistymistä vaikeuttavat niin työmarkkinoiden muutokset, riittämättömät koulutus, koti kasvukeskuksen ulkopuolella kuin ympäristön ja työnantajien asenteetkin. Vaikka poppakonsteja on turha povailta, kaikille näille työllistymisen esteille voidaan tehdä jotain. Pitkäaikaistyöttömyyden kohdalla työllisyyspolitiikkaa tuntuu kuitenkin usein olevan pelkkää päättäjien omantunnon hyssyttelyä, vailla todellisia ratkaisuyrityksiä. Vaikeita ja kipeitä kysymyksiä riittää, mutta ongelmaan löytyy myös rakentavia ratkaisuehdotuksia. Ne toimivat tiellä täystyöllisyyteen, johon on nyt tähdättävä tosissaan.

Työministeriön työvoima 2020- työryhmän loppuraportti kertoo kahdesta tiestä Suomen työllisyyden tulevaisuudessa. Perusrussa työttömyys alenee vain hitaasti, tavoiteurassa työllisyysaste kohoaa sen sijaan tämän vuosikymmenen lopulla yli 70 %. Suurten ikäluokkien jäätyä eläkkeelle tilanne on toki aivan toinen kuin nyt, mutta tavoite on muutenkin realistinen. Sen saavuttaminen vaatii vain tahtoa ja asennemuutosta.

Yli 40 % yli 45- vuotiaista on käynyt vain kansakoulun. Tämän päivän työmarkkinat sen sijaan vaativat yhä koulutetumpaa ja ammattitaitoisempaa väkeä. Harva kantaa pelkkää apumiehen tittelii. Moni vanhan ja väistyvän alan konkari onkin saanut huomata, ettei hänen kokemuksensa paljon työmarkkinoilla paina. Mutta heidän työpanoksensa arvo ei ole mihinkään laskenut! Suomen kansantalous tarvitsee näitä työntekijöitä. Työvoiman niukkuusongelmat ovat yksinomaan rakenteellisia, koska kysyntä ei kohdistu kaikkeen työvoimaan. Osaamisen kehittäminen onkin avainkysymys matkalla korkeampaan työllisyysasteeseen. Nuorisasteen koulutuksen kehittämisen rinnalla on panostettava aikuiskoulutukseen. Kiireisin tehtävä on juuri sellaisten työttömien kou-

lutus, joilta puuttuu ammatillinen peruskoulutus kokonaan.

Työttömien koulutuksessa on kehitettävä oppisopimusta ja muita täsmäkoulutuksen muotoja. Koulutus ja tietojen päivittäminen täytyy olla tarkoituksenmukaista. Ei umpimähkäistä kurssitusta tilastojen tynnyttelemiseksi. Sen on lähdeittävä työttömän omista tarpeista. Pitkäaikaistyöttömän työllistyminen on aina pitkä prosessi, joka vaatii ohjausta, seurantaa ja etenkin onnistumisen elämyksiä antavaa koulutusta. Valmiiksi pureskellun tiedon sijaan koulutuksen on aktivoitava omien aivojen käyttöön ja tuettava tukiverkoston muodostumista. Siis kannustusta ja koulutusta, mutta räätälöitynä! Silti matalan tuottavuuden työpaikat - otsakkeen alle kerättyjä töitäkin tullaan aina tarvitsemaan. Osa niistä on siirtymävaiheen työpaikkoja, joilla avataan väylä työttömille työllistyä ja edetä työelämässä.

Työvoimaministeriön ja opetusministeriön yhdistäminen ainakin osittain on yksi vakavasti harkittava mahdollisuus

työllisyysasteen parantamiseksi. Työllisyyden hoiossa myös muiden kuin työttömien koulutus on elintärkeää ja näiden kahden kesken välistä vuorovaikutusta on jatkossa parannettava. Työmarkkinoiden ja koulutuselämän yhteistyö on Suomessa vasta alkutai-paleella. Tiivistämällä yhteistyötä estetään niin korkea nuorisotyöttömyys kuin uusien

pitkäaikaistyöttömienkin synty.

Työvoimapolitiikka ja koulutus ovat investointeja inhimilliseen pääomaan. Eikä pidä unohtaa sitä tosiasiaa, että satsaukset tässä hetkessä tulevat takaisin tulevaisuudessa. Jokaisen työttömän tarina on ainutlaatuisen ja jokaisen elämäntilanne yksilöllinen, siksi myös työttömyyttä tulee käsitellä ihmisen näkökulmasta. Nyt normikoneisto olettaa meidän kaikkien kilvan kiirehtivän johtajanpallin perään ja asettavan talouselämän rattaat etusijalle elämässään. Nyt on vuoro saada kokemus kunniaan - elämäntapauteen ei ole oiketietä. Elämän mielekkyys on kuitenkin se todellinen tavoite, johon jokainen meistä pyrkii - ja jonka saavuttamiseen jokaisella meistä on oikeus.

Raija Vahasalo

kansanedustaja

Työ- ja tasa-arvovaliokunnan

varapuheenjohtaja

*Ääni Vasemmistoliitolle
on ääni
TYÖLLISYYDEN
ja
PERUSTURVAN
puolesta*

VASEMMISTO
LIITTO
EDUSKUNTARYHMA
VÄNSTERFÖRBUNDET RIKSDAGSGRUPP

Työpaikkoja, palveluita, turvallisuutta

Kokoomus on avannut vaalikampanjansa kuuden kohdan eduskuntavaaliohjelmalla, joka on sisällöltään konkreettinen ja realistinen. Asiat on laitettu tärkeysjärjestykseen. Uusille avauksille on pystytty osoittamaan kestävä rahoitus. Kokoomuksen keskeiset vaaliteemat ovat työllisyys, palvelut, perheet ja turvallisuus.

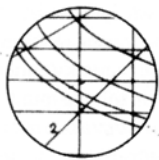
Me lähemme torjumaan työttömyyttä uusiin keinoin, joista yksi on työnantajien sivukulujen porrastus palkkatason mukaan. Näin luodaan uusia työpaikkojakauppoihin, ravintoloihin ja koko palvelusektorille. Kokoomuksen mielestä yrittäjätulon kaksinkertainen verotaminen ei ole hyväksyttävissä. Tällaiset kaavailut osuvat pahimmin pienyrittäjiin ja tyrmäävät monen uuden yrittäjän haaveet. Kotitalousvähennyksen haluamme nostaa 1500 euroon. Näin luodaan uusia työpaikkoja ja samalla tuetaan perheiden jaksamista ja ikääntyvien ihmisten kotona asumista, sekä vähennetään harmaata taloutta. Työllisyyden parantamisen kannalta tärkeää on myös ansiotulojen verotuksen alentaminen, siten että jokaisella on parempi mahdollisuus tulla toimeen omalla palkallaan. Verotuksen alentaminen luo kasvua edistävää dynamiikkaa talouteen, jolla syntyy kasvua. Sitä me tarvitsemme uusien työpaikkojen syntymiseksi ja hyvinvointipalvelujen takaamiseksi. Terveydenhuollossa haluamme toteuttaa hoitotakuun: jokaisen täytyy päästä sairas-

tuessaan lääkäriin kaikkialla Suomessa ilman viivytystä. Erikoislääkärille on päästävä kolmessa viikossa, eikä hoitojono saa kestää 3-6 kuukautta kauempaa. Lapsilisiä korotamme kymmenellä eurolla kuukaudessa alle 7-vuotiaitten lasten osalta, minkä lisäksi yksinhuoltajille, joihin tutkitusti kohdistuu suurin köyhyysriski, tulee ylimääräinen vähintään viiden euron korotus kuukaudessa. Lapsilisien reilu korotus kohdistetaan alle kouluikäisiin lapsiin, koska usein perheen tulot ovat tällöin alimmillaan ja koska lasten päivähoidon aiheuttaa perheelle kustannuksia toisin kuin maksuton peruskoulu. Sitoudumme lisäk-

si korottamaan kotihoidon tukea, mikä parantaa perheiden valinnanmahdollisuuksia lastenhoidossa. Kansalaisten huoli arjen turvallisuudesta edellyttää poliisien määrän lisäämistä. Kansalaisten turvallisuutta vahvistavaa poliisin läsnäoloa kaduilla ja kylillä on kyettävä lisäämään. Siksi haluammekin lisätä lähipoliisien määrää sadalla nykyisestä. Itämeren suojelemiseksi on öljyntorjuntavalmiutta parannettava. Puhdas ja turvallinen ympäristö on kaiken hyvinvoinnin perusta. Avauksemme on rohkea, sillä olemme joutuneet laittamaan erilaiset hyvät asiat tärkeysjärjestykseen. Kansalaisten on päästävä vertaamaan puolueiden tavoitteita ja lupauksia. Haastamme muut puolueet kertomaan omat selkeät tavoitteensa. Koko ohjelma osoitteesta www.kokoomus.fi

Sari Sarkomaa
Kansanedustaja
Kokoomuksen varapuheenjohtaja
www.sarisarkomaa.net

SOSIAALI- JA TERVEYSTURVAN KESKUSLIITON TULEVIA SEMINAARI- JA KOULUTUSTAPAHTUMIA

26.3.2003 KANSAINVÄLISEN SOSIAALIPOLITIIKAN PÄIVÄ

Tieteiden Talolla Helsingissä järjestettävässä seminaari-iltapäivässä selvitetään mm. globalisaation vaikutusta köyhyyteen ja kehitysyhteistyön uusia linjanvetoja.

24.4.2003 TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS KESKI-SUOMESSA -SEMINAARI

Jyväskylässä järjestettävässä seminaarissa tehdään katsaus työvoimapolitiikan nykypäivään ja käydään läpi, mitä Keski-Suomessa on tehty työllisyyden edistämiseksi.

Tarkempien aikataulu-, paikka-, ilmoittautumis- ja hintatietojen suhteen seuraa internetsivujamme osoitteessa www.stkl.fi tai ota yhteyttä: kehitysjohtaja Juha A. Pantzar, puh. (09) 7747 2272, sp. juha.pantzar@stkl.fi tai koulutussihteeri Merit Lemminki, puh. (09) 7747 2210, sp. merit.lemminki@stkl.fi

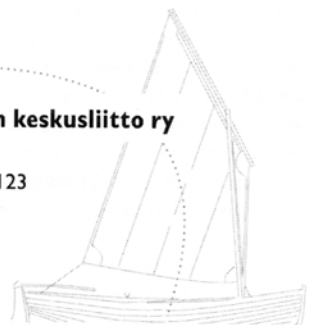
2.-3.4.2003 VALTAKUNNALLISET SOSIAALI- JA TERVEYSPOLITIIKAN KEHITTÄMISPÄIVÄT

Marina Congress Centerissä Helsingissä pidettävillä kehittämispäivillä julkistetaan uusi Sosiaalibarometri 2003 ja luodaan katsaukset kansalliseen sosiaalialan kehittämisprojektiin, kansalliseen terveysprojektiin sekä kansallisiin köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisiin ohjelmiin. Päivien rinnakkaisseminaareissa otetaan tarkasteluun mm. varhaisen puuttumisen ja psykososiaalisen työn uudet muodot, kuntoutuksellinen työote ja hyvinvointipalvelujen laatu.

Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry

Kotkankatu 9, 00510 Helsinki,
puhelin (09) 774 721, faksi (09) 738 123
www.stkl.fi ja www.sosternet.fi

“Hätätilahallituksella” työttömyys alas

Vuonna 1975 Suomi oli vaikeuksissa. Työttömien määrä nousi nopeasti 60 000:een ja tilannetta korjaamaan nimitettiin **Miettusen** hätätilahallitus. Muistan itsekin nuo vaiheet - isäni oli työttömänä tuolloin - ja sen hädän, jota tunnettiin työttömyyden näin karatessa käsistä. Nykyisessä työttömyystilanteessa tämä tietysti kuulostaa huvittavalta, mutta kertoo osuvasti suhtautumisen muutoksesta työttömyyden hoitamiseen. Viimeisimpien työttömyystilastojen mukaan meillä on työttömänä 278 000 ja pitkäaikaistyöttömänäkin n. 75 000. Kun vertaa tilannetta kolmen vuosikymmenen takaiseen, niin hallituksen viime vuosien toimet työttömyyden vähentämiseksi ja työttömien elinolojen helpottamiseksi näyttävät hirven metsästykseltä ritsalla.

Seuraavan hallituksen on oltava “hätätilahallitus”, jonka ykköstehtävänä on työllisyyden lisääminen ja työttömyyden vähentäminen. **Lipposen** hallitusten mantra työttömyyden vähentämisestä talouskasvun synnyttämällä uusilla työpaikoilla ei yksin ratkaise ongelmaa. Myöskään nykyiset työvoimahallinnon keinot eivät ole ratkaisevasti vaikuttaneet työttömien työllistymiseksi. On löydettävä muitakin keinoja. Kun nyt vaalien alla kaikki puolueet taas haluavat alentaa työttömyyttä, on aika siirtää keskustelua tavoitteiden ohella myös keinoihin. Rakenteellisen työttömyyden alentaminen ei ole keinojen puolesta joko-tai vaan sekä-että kysymys. Tarvitaan monipuolisia keinoja.

Työnantajien tarpeisiin vastava täsmäkoulutus, tiedonkulun parantaminen työttömien ja työnantajien välillä, työn hinnan alentaminen pieni- ja keskipalkkaisille suunnatulla veronalennuksella ja työnantajamaksujen alentaminen työllistävillä aloilla ovat tärkeä osa sitä keinovalikoimaa, jolla voidaan kulkea kohti täystyöllisyyttä. Myös uudenlaisia keinoja on uskallettava kokeilla. Olemme KD:na ehdottaneet, että työnantajille tarjotaan mahdollisuus korvata työttömyysvakuutusmaksut lisätyövoiman palkkaamisella.

Puolueemme periaatteena on se, että työn tekemisen tulee aina olla kannattavaa. Nyt näin ei ole, vaikka ministeri **Filatov** jaksaakin niin vakuuttaa. Lyhyt kierros työttömien pa-

riissa paljastaa tässä tilanteessa todellisuuden paremmin kuin ministeriön tilastot. Pätkätyön vastaanottamista seuraava byrokratia lannistaa sinnikkäimmänkin työnhakijan. Tämän viestin vein hallitukseen ja vaadin hallitukselta toimia lyhytaikaisen työn vastaanottamisen helpottamiseksi muuttamalla työttömyyspäivärahan laskentatapaa siten, etteivät satunnaiset tulot viivästyty työttömyyskorvauksen saamista. Nykyinen käytäntö aiheuttaa surkuhupaisia tilanteita, jotka eivät pätkätyön vastaanottanutta kuitenkaan

naurata. Muutenkin pätkätoista olisi päästävää. Erityisesti julkisen sektorin virat on muutettava nopeasti vakinaisiksi, jottemme menetä sairaanhoidon ja sosiaalipuolen osajia ulkomaille ja yksityiselle puolelle.

Haluun nostaa esille työvoimapolitiittisten toimien vaikuttavuuden. Työvoimapolitiittisilla toimenpiteillä työllistymistä odottaa noin 100.000 työtöntä 278 000 työttömän lisäksi. Paljon hyvääkkin näillä toimilla saadaan aikaan, mutta “tempuppoliitiikan” leima ei niissä ole pelkästään aiheeton. Tukea kohdistetaan usein sinne missä työllistyminen

tapahtuisi muutenkin ja koulutus ei aina vastaa yrityselämän tarpeita. Tukityöllistämistä ja työvoimakoulutusta kuitenkin tarvitaan - ja siihen myönnettyjen määrärahojen täysimääräistä käyttämistä - erityisesti kauan työelämästä poissa olleille työnhakijoille. Myös niille yli 100 000 työttömälle, joilla ei ole ammatillista koulutusta, työvoimapolitiittinen ammatillinen koulutus antaa mahdollisuuden ammatin hankkimiseen. Yritysten kanssa yhteistyössä toteutettu työvoimakoulutus on lisääntynyt viime vuosina ja niistä saadut tulokset ovat rohkaisevia. Tällainen suoraan työhön johtava koulutus motivoi sekä työnhakijoita että työnantajia. Oppisopimuskoulutuskin olisi tällainen “koulutuksella suoraan töihin” - opiskelumuoto, johon on jatkossa enemmän panostettava.

Mutta niin kauan kuin työtä ei ole kaikille, on työttömille tarjottava riittävä toimeentulo. Työttömillekin on varattava seuraavalla kierroksella paikka tupoon. Reaalituloja kuvaavat tilastot osoittavat varsin koruttomasti, että muiden väestöryhmien taloudellisen tilanteen kohentuessa työttömien kotitalouksien keskimääräiset reaalitytulot ovat laskeneet viime vuosikymmen alusta lähtien. Tähän on tultava muutos. Muutettava on myös nykyistä epäoikeudenmukaista käytäntöä, jossa jo keskipalkkaisen puolison tulot vievät työttömän koko työmarkkinatuen. Lakia on tältä osin muutettava alkuvuodesta jättämäni lakialoitteen suuntaan: työmarkkinatukeen on määrättävä suojaosuus, joka ei ole harkinnanvarainen. Vähintään puolet työmarkkinatuesta tulee aina siihen oikeutetulle työttömälle.

Työttömyys maksaa meille suoraan n. 4 miljardia euroa vuodessa ja välillisesti vielä paljon enemmän. Meillä ei ole tähän varaa - ei taloudellisesti eikä inhimillisesti. Pienestä taloustaantumastamme huolimatta meillä on varaa hoitaa työttömyysongelma, jos siihen löytyy vain tahtoa. Se maksaa yhteiskunnalle siihen tarvittavine toimenpiteineen muutaman moottorietpätjän verran, mutta se kannattaa. Seuraavan hallituksen on aika olla “hätätilahallitus” työttömyysongelman korjaamiseksi.

Leea Hiltunen

Kansanedustaja (kd)

Työ- ja tasa-arvoasianvaliokunnan jäsen

Ben Z:n kanssa työvoimatoimistossa

Aika ajoin olemme käyneet kollega **Ben Zyskowitzin** (kok) kanssa eduskunnassa reipasta väittelyä rakenteellisen työttömyyden ongelmista. Keran Ben Z sanoi minulle, että tuo kymmenen työtöntä, niin löydän niille työpaikat heti. Sanoin, että voin tuoda Kainuusta vaikka sata työtöntä, jotka riemuiten ottavat työt vastaan. Hän sanoi, että en minä kainuulaisia tarkoittanut, vaan täältä Helsingistä. No, keskustelu jäi sillä kertaa siihen.

Pari kuukautta sitten sain idean. Ehdotin Ben Z:lle, että menisimme yhdessä käymään helsinkiläisessä työvoimatoimistossa tutustumassa asiain tilaan. Hän ilahtui suuresti ja hänen sihteerinsä järjesteli alta aikayksikön tapaamisen Kampin työvoimatoimistoon. Olin paikalla jo 15 minuuttia ennen ja selailin paksua mappia, jossa oli noin 100 avointa työpaikkaa myyjille, linja-autonkuljettajille, siistijöille, toimistotyöntekijöille jne.

Ben Z tuli parin kokoomuslaisen kanssa ja aloitimme palaverin. Työvoimatoimiston johtaja kertoi, että alueella on enemmän työttömiä kuin koko Kainuussa yhteensä. Hän valaisi myös alueen työttömyyden rakennetta ja pahoitteli sitä, että todellisuudessa heillä ei ole kovinkaan paljon aikaa yhdelle hakijalle. Työnhaku jää pitkälle hakijoiden omille harteille ja heillä on mahdollisuus järjestää vain alkuhaastatteluja ja yhteisiä tilaisuuksia, joissa kerrotaan avoimista työpaikoista. Osa työnhakijoista on vajaakuntoisia, joiden työllistyminen vapaille markkinoille on kovin vaikeaa. Tärkein viesti oli, heillä on täysi työ löytää työnantajille sopivaa työvoimaa ja että työtön ja työpaikka eivät aina kohtaa.

Ben Z:ia kiinnosti erityisesti, testataanko ihmisten työhalukkuutta ja annetaanko karsensseja, jos työ ei kelpaa. Tätähän hän oli jo aiemmin vaatinut ainakin lehtien palstoilla. Työvoimaneuvoja kertoi, etteivät he halua alkaa testaamaan, kun ei ole paikkoja, millä testata. Tavalliseen työpaikkaan ei testausmielessä kannata ketään laittaa, sillä siitä vasta työnantajat hermostuisivat. Tähän ehdotin, että työllistämistukityöpaikat olisivat sopivia testaamispaikkoja, jos epäillään, ettei työtön halua mennä työhön. Ben Z edustaa puoluetta, joka on joka budjettiriihessä ollut vähentämässä juuri työllistämisrahoja.

Kyselin, paljonko Kampin työvoimatoimistossa arvelaan olevan työnhakijoita, jotka eivät oikeasti kykene työhön joko sairauden tai muun syyn takia. Tässä porukassa on muun muassa heitä, joille alkoholi ja huume ovat ongelma. Lisäksi työnhakijoina on työkyvyttömyyseläkkeelle kuuluvia ihmisiä. Nythän henkilön, joka ei pääse eläkkeelle, vaikka hänellä olisi useitakin lääkärintodistuksia sairaudestaan, pitää tulla työnhakijaksi työvoimatoimistoon, kun sairauspäiväraha loppuu. Työttömyysturvaa käytetään siis eläkkeelle pyrkivän toimeentulona. Virkailija arveli koko tämän joukon olevan aika iso. Ben Z olisi laittanut heidät sosiaalitoimistoon pois työttömyyskortistosta. Siihen virkailija, että esimerkiksi Helsingin toimeentulotukirahat ovat jo loppuneet tältä syksyltä, eivätkä kunnat heitä sinnekään halua, koska sieltä leikataan.

Vierailumme oli hyvin opettavainen kokemulle. Minulle yllätys oli, että avoimia työpaikkoja tavallisiin töihin oli niin runsaas-

ti. Vierailu vahvisti käsitystäni, että Suomessa tarvitaan alueellista työllisyyspolitiikkaa. Ongelmat Helsingissä ovat aivan toisesta maailmasta kuin Kainuussa tai muualla maassa. Toivottavasti Ben Z:n käsitys selkiintyi työnhakijoina olevasta työvoimasta, uskon niin.

Eduskunnassa on ollut tänä syksynä käsitellyssä sekä työttömyysturvalaki että työvoimapolvelulaki, jotka tuovat pari uutta välinettä työllistymiseen, mutta eivät ratkaise työttömyysongelmaa. Siihen tarvitaan monia eri ratkaisuja. Työttömien Valtakunnallinen Yhteisjärjestö esitti Ihmisoikeuspäivillä työllistymistakuuta, jota minäkin kannatan. Sittenpäähän erottuisivat myös ne, jotka ovat työkykyisiä, mutta eivät oikeasti halua lähteä työhön. Nämä tyypit nimittäin mustaavat kaikkien työttömien maineen ja ovat aiheuttavat osaltaan keppiratkaisuja, joilla on leikattu työttömyysturvaa. En usko tuon porukan olevan kovin iso, mutta haitallinen se on.

Anne Huotari
kansanedustaja

Oulun TE-keskus tyrmäsi työpankin

Oulun kaupunki esitti työpankin kokeilemista ESR-hankkeena. Ideana oli tutkia, kuinka paljon Oulun seudulla on sellaisia piileviä työtehtäviä, joita ei nykyjärjestelyillä saada työttömien tehtäväksi. Tarkoitus oli luoda operaatioon halukkaista paikallisista työttömistä kortisto, jonka perusteella kaupungin palkkaamat työnvälittäjät olisivat valinneet sopivat tarjokkaat, ja hoitaneet paperisodan. Työpankista olisi ilmoitettu sää-

nöllisesti ilmaisjakelulehdissä niin, että kaikki työnantajat (yksittäiset kansalaisetkin) olisivat mahdollisimman hyvin tietoisia todella nopeasta, tehokkaasta ja vaivattomasta työvoimapolvelusta. Hanketta oli ehdottanut kaupungin työllisyystoimikunta, jolle aloitteen teki sen jäsen, kansanedustaja **Erkki Pulliainen** (vihr).

Oulun TE-keskus tyrmäsi aloitteen täysin. Siltä taholta annettiin ymmärtää, ettei

tällainen toiminta kuulu kunnille. Koska kunnat kuitenkin joutuvat kantamaan taloudellisen päävastuun työttömistään, Oulun kaupunki harkitsee kokeilun toteuttamista omilla varoillaan. Oulun TE-keskuksen ratkaisu on herättänyt hämmennystä ja ihmetystä eduskunnassa.

Erkki Pulliainen

Työttömillä on liikaa rajoituksia

Suomen pankkikriisi, Neuvostoliiton hajoaminen ja markan arvon romahdus ajoivat Suomen 1990-luvun alkupuolella suurtyöttömyyteen. Työttömyyden toivottiin olevan lyhytaikainen kauhea kokemus, mutta toisin kävi. Massatyöttömyys jatkui vuoden ja toisenkin ja nyt jo yli 10 vuotta. Vaikka työttömyys on huomattavasti alentunut, on se liian suuri. Tänä aikana työttömät ja erityisesti pitkään työttömänä olleet ovat joutuneet mitä erillaisempien rajoitusten alaisiksi. Aivan kuin työtön olisi tuomittu eräänlaiseen ehdonalaiseen vapauteen.

Työttömyys on henkilötasolla traaginen asia. Pikkupoikana koin oman isäni työttömyyden. Isäni irtisanottiin tehtaalta. Työtä ei löytynyt. Isäni joutui turvautumaan silloin erään järjestön arpojen myyjäksi Lahden kaupattorille. Kun linja-autolta menin torin poikki Lahden lyseoon, tunsin, miten pahalta isästäni saattoi tuntua. Ei siinä paljon rehvasteltu koulussa, että meidän isä myy arpoja torilla. Menkää tekin kokeilemaan onneanne.

Työttömän ihmisarvo on saatava kunniaan, normaaliksi. Työttömyys ei ole yksilön oma syy. Työttöntä ei saa syyllistää. Aivan kuin olisi useita rangaistuksia päällekkäin: työttömyys, syyllisyys siitä ja rajoitukset elämälle uhkineen.

Tupo-sopimukset ja kolmikanta määräävät

Eduskunnan työ- ja tasa-arvovaliokunnassa käsitellään työllisyyteen liittyviä lakeja työ-

ministeriön esitysten pohjalta. Työttömyysturva kuten muukin sosiaaliturvan toimeentulo on sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä. Työelämän ja työttömyyden asioissa hallituksen ohella valmisteluun osallistuvat ammattiyhdistysliike SAK, STTK ja Akava sekä työnantajat TT ja PT. Tupo-neuvotteluissa ja muutoinkin työmarkkinajärjestöt katsovat heillä olevan määräämisvallan työelämän ja ansiosidonnaisen sosiaaliturvan osalta.

Me olemme valiokunnassa johdollani huolehtineet aina siitä, että Työttömien Valtakunnallista Yhteistoimintajärjestöä kuullaan asiantuntijana. Ongelma on se, että TVY ei ole valmistelussa neuvottelupöydässä, TVY:n panos valiokuntatyössä on vuosi vuodelta tullut merkittävämmäksi. Kansanedustajan kannalta tuntuu joskus turhautavalta, kun joutuu sitoutumaan liiaksi tuporatkaisuihin. Parempaa järjestelmää ei kuitenkaan ole saatu aikaan. Yksisyysohjeiden muuttamiseen pyritään valiokunnassa neuvottelemalla eri osapuolten kanssa.

Työttömille ja järjestöille tukea

Työttömien toiminta ympäri maata työllistää. Tällaista omatoimisuutta tulee arvostaa enemmän.

Työttömien järjestöjen kuten TVY:n toiminta on tärkeää työllisätamis- ja elinkeinotoimintaa siinä kuin muukin. TE-keskusten on ymmärrettävä tällainen toiminta nykyistä paremmin.

Valtio ja kunnat työnantajina voisivat ottaa enemmän huomioon työttömän epävarman toimeentulon.

Paikkoja sijoittaa työttömiä tulee olla enemmän. Kunnan työstä tulee maksaa kunnan palkka. Nämä toimenpiteet kannustaisivat työttömiä. Samaten byrokratian vähentäminen yhteen luukkuun olisi vihdoin toteutettava.

Jouko Skinnari

Eduskunnan työ- ja tasa-arvovaliokunnan puheenjohtaja

Ihmisen puolella

SAK

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Hakaniemenranta 1, 00531 Helsinki, puh. (09) 772 11
www.sak.fi

Eläkejärjestely ikääntyneille työttömille

Hyvinvointivaltion säilyttäminen edellyttää laajaa työhön osallistumista. Vaikeimmin työttömyys on runnellut henkilöitä, jotka ovat pitkän ja raskaan työhistorian jälkeen joutuneet ulos työelämästä. Yli 30 ja lähes 40 vuoden työhistorian jälkeen on vaikea motivoitua jatkuviin kurssituksiin ja työnhakuvalmennukseen, joiden merkitys työllistymisen kannalta on heille huono. Työttömien joukossa on useita kymmeniä tuhansia, joiden työllistymisedellytykset avoimille työmarkkinoille ovat kehnot.

Seuraavan hallituksen tulee tunnustaa tämä tosiasia. Ikääntyneille työttömille tulee luoda kunniallinen tapa poistua työttömyyskortistosta. Pitkän työhistorian aikana nämä ovat jo antaneet merkittävän työpanoksen suomalaiselle yhteiskun-

nalle. Ikääntyneiden työttömien kunniallisen tien rakentaminen voisi tarkoittaa kertaluonteisen eläkepaketin rakentamista. Joka tapauksessa tarvitaan erityisjärjestelyjä. Samalla he tekisivät tilaa työmarkkinoille nuorille saavuttaa ensimmäinen työpaikka, jolle perustalle nuoret voivat rakentaa oman työuransa. Kenties ottaa asuntolainaa ja perustaa perheen.

Paketista tulee sopia yhdessä työmarkkinajärjestöjen kanssa seuraavan hallituksen ohjelmassa. Valtakunnallinen työttömien yhdistyksen on hyvä tarjota käyttöömmä asiantuntemustaan ja esittää ratkaisuvaihtoehtoja neuvotteluiden pohjaksi.

Kahden sateenkaarihallituksen tärkein tavoite on ollut työllisyyden parantaminen. Siinä missä edeltävä porvarihallitus epäonnistui, siinä nykyinen hallitus onnistui. Vasemmistopuolueiden johdolla yhdessä ammattiyhdistysliikkeen kanssa luotiin työmarkkinarauha, joka takasi vakaan taloudellisen kehityksen.

Maahan syntyi yli 310 000 uutta työpaikkaa nopeammin kuin missään muussa Euroopan maassa.

Tilastojen taakse ei pidä piiloutua eikä kohtuullisen kehitykseen pitää tuudittautua. Yhdeksän prosentin työttömyys on kohtuuttoman korkea. Niiden taakse kätkeytyy monta tarinaa työttömän arjesta ja ahdingosta. Jokainen työtön on liikaa. Jokainen työtön ansaitsee inhimillisen elämän.

Osaamisen nosto-ohjelma

Suomalaisesta työvoimasta noin 400 000 30-54 vuotiaalla ei ole lainkaan toisen asteen koulutusta. Näiden uhkana on joutua irtisanottavaksi seuraavan laman aikana. 90-luvun lama sysäsi sivuun ensimmäisenä vähän koulutetut. Ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa olevien työmarkkinoille pääsy vaikeutuu jatkuvasti.

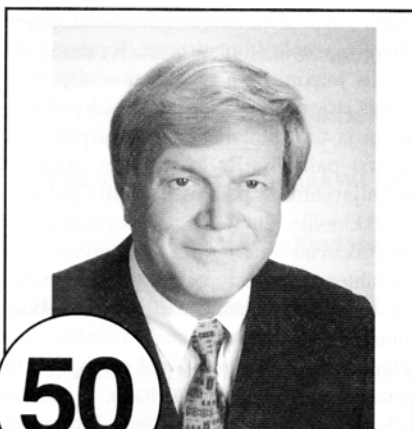
Valtion budjetissa ja tupossa laitettiin alulle osaamisen nosto-ohjelma, jonka tarkoituksena on nostaa näiden henkilöiden osaamista. Se on pitkän aikavälin keino ehkäistä rakennetyöttömyyden syntymistä.

Heidän koulutuksensa lisäksi kaikilla työssäkävijöillä tulisi olla vuosittainen mahdollisuus 1-2 viikon kehittämissäjaksoon ja 10-15 vuoden välein tilaisuus osaamisensa perusteelliseen uudistamiseen. Koulutus pienentää riskiä joutua irtisanottavaksi. Lisäksi työssä olevat voivat siirtyä koulutuksen ansiosta urakehityksessään vaativimpiin tehtäviin ja näin tuovat tilaa työelämää aloitteleville urakierron alapäähän.

Nämä ovat mielestäni tärkeitä näkökohtia tulevassa politiikassa. Haluan kiittää Työttömien valtakunnallista yhdistystä kulu-neesta neljästä vuodesta ja tiivistä yhteydenpidosta luottamuksellisessa ilmapiirissä.

Matti Huutola

Vasemmistoliiton vpj.
kansanedustaja
Rovaniemen maalaiskunta

50

Jouko Skinnari

Kansanedustaja
Lakimies
Työ- ja tasa-arvoasiainvaliokunnan
puheenjohtaja

SDP

Hämeen vaalipiiri

Tärkein tavoitteemme

TYÖLLISYYS!

Tavoitteemme on työllistymistakuu ja ihmisille oikeaa työtä oikealla palkalla.

Eläke työkyvyttömille ja vajaakuntoisille työtä sosiaalisissa yrityksissä.

Sanomme selkeästi: kiitos EI vastikkeelliselle työttömyysturvalle, työllistämislle vain työttömyyspäivärahalla.

Ihmisarvoinen elämä kuuluu kaikille.

VASEMMISTO
EDUSKUNTARYHMÄ **LIITTO**
VÄNSTERFÖRBUNDET RIKSDAGSGRUPP

WWW.VASEMMISTOLIITTO.FI/EDUSKUNTARYHMÄ

Työ ja tulevaisuus

Kuluneen vuoden aikana tulevaisuusvaliokunnassa on keskusteltu työn tulevaisuudesta ja tasapainoisen kehityksen Suomesta. Molemmissa keskusteluissa on noussut esille useita haasteita, joihin joudumme vastaamaan lähivuosikymmenien aikana. Tällaisia haasteita ovat esimerkiksi väestön ikärakenteen nopea muuttuminen ja työn luonteen muutos.

Väestön ikärakenteen muutos näkyy lähivuosina eläkeläisten määrän kasvuna ja työikäisen väestön ja syntyvyyden laskuna. Muutos on nopeinta Euroopassa. Vaikutukset tulevat olemaan suuria talouspolitiikassa, työpolitiikassa, eläkepolitiikassa, sosiaali- ja terveyspolitiikassa ja maahanmuuttopolitiikassa.

Nyt tarvitaan perhe- ja lapsimyönteistä politiikkaa. Kovin innokkaasti ei perheitä perusteta niin kauan kun tutkimukset osoittavat lapsiperheiden kuuluvan Suomen köyhälistöön. Tarvitsemme myös aktiivista maahanmuuttopolitiikkaa, joka lähtee suomalaisen yhteiskunnan kehittämistä ja yleismaailmallisesta ihmisoikeuksien kunnioittamisesta. Eläkepolitiikkaa on jo lähdetty kehittämään, mutta paljon on vielä tehtävää tässä nuoruutta palvovassa yhteiskunnassa vanhenevan väestön työssä pysymiseksi ja työssä pitämiseksi.

Maan alueellisessa kehityksessä näkyy työikäisen väestön muutto kasvukeskuksiin. Jos haluamme tasapainoisen kehityksen

Suomen, on maan alueellista kehitystä tarkasteltava tasa-arvon näkökulmasta. Tarvitsemme aiempaa rohkeampia ja järeämpiä aluepoliittisia keinoja. Ensinnäkin työvoimapolitiikassa tulisi tapahtua perustavanlaatuisen muutos. Tällä hetkellä työvoimahalinto ei tunnista alueellisia eroja yleisesti, vaikka on päivän selvää, että samat keinot eivät tehoa kasvukeskusten työttömiin kuin joukkotyöttömyysalueiden työttömiin.

Pysyvän joukkotyöttömyyden alueilla tarvitaan uudella tavalla aktivoivaa politiikkaa. Tämän tarjoaisi perustulojärjestelmän ja maaseutusopimusjärjestelmän käyttöönotto.

Perustulojärjestelmässä nykyisen peruspäivärahan suuruinen työmarkkinatuki muutettaisiin perustuloksi, jonka henkilö saisi ikään kuin "starttirahana" yrittämisenä tai ptkätyönsä päälle. Näin voitaisiin kannustaa hankkimaan tuloja pienistä puroista, eikä rangaistaisi aktiivisuudesta niin kuin nykyään tapahtuu. Järjestelmä ei merkittävästi lisäisi valtion menoja, koska siinä nykyiset menot kohdennettaisiin toisella tavalla. Li-

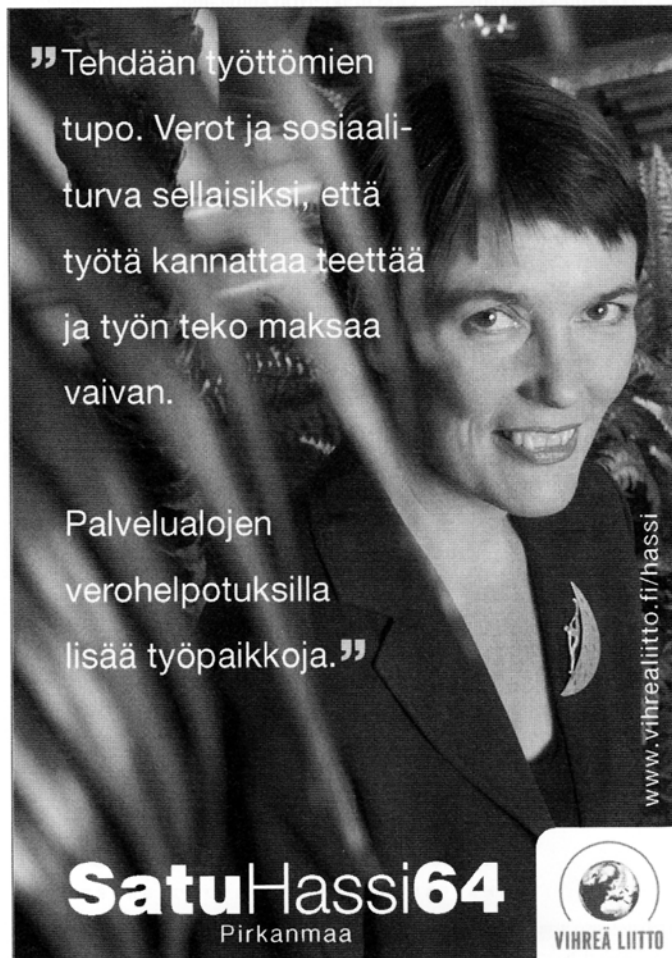
säksi se vähentäisi syrjäytymisestä aiheutuvia sosiaali- ja terveydenhoitokuluja. Maaseutusopimusjärjestelmässä maaseudun toimintaryhmä, kuten esimerkiksi kyläyhdistys, osuuskunta tai maatila, tekisi yhteiskunnan kanssa sopimuksen yleishyödyllisen työn tekemisestä. Järjestelmän piiriin sopivia töitä voisivat olla esimerkiksi erilaiset hoivapalvelut, erityisryhmille suunnatut kiinteistöjen ylläpito- ja kunnostustehtävät, järjestötyö ja ympäristöhoitotyöt. Kyseessä olisi siis jonkinlainen ryhmäkansalaispalkka. Tämä järjestelmä vastaisi maaseudun alueellisiin ja tuotantotaloudellisiin tarpeisiin ja avaisi paikallisille kolmannen sektorin toimijaryhmille pääsyn julkisille palvelumarkkinoille. Euroopan unionin maatalouspolitiikan uudistus tarjoaa myös oivan rahoituslähteen maaseutusopimusjärjestelmälle.

Käynnissä oleva tekniikan ja talouden murros muuttavat nopeasti työelämää ja yhteiskuntaa. Vanhat työpaikat häviävät tai ainakin muuttuvat luonteeltaan, ja samaan aikaan syntyy uusia työtehtäviä. Yksityiselle ihmiselle ja yhteiskunnalle aiheutuu sopeutumisvaikeuksia, mutta samalla tarjoutuu myös uusia mahdollisuuksia. Tässä murrosvaiheessa ei näitä uusia mahdollisuuksia ole niin paneuduttu pohtimaan, vaan on enemmänkin pitäydytty kovan tehokkuusajattelun vanhoissa kaavoissa. Sen seurauksena on tehty saneerauksia ja rationalisointeja, joiden kohteeksi ovat ennen kaikkea joutuneet vanhenevat työntekijät ja julkisen puolen työntekijät. Filosofit **Eero Ojanen** on verrannut tätä "turbokapitalismia" resurssien haaskauksesta tunnettuun neuvostososialismiin. Neuvostotalous ryöstökäytti vain parhaat luonnonvarat. Globaali kapitalismi ryöstökäyttää vain kaikkein nuorimman, koulutetuimman ja työhistorialtaan katkottomimman työvoiman. Muut jätetään syrjään tai he putoavat matalapalkkaiseen työhön, eivätkä pysty työllään ylittämään köyhyysrajaa.

On selvää, että tällaisilla arvoilla ei yhteiskunta menesty. On nähtävä ettei pelkkä tehokkuus pidä yhteisöä menestyvänä, vaan tarvitaan myös sosiaalista pääomaa ja innovaatiota. Ja kumpakaan näistä ei synny, jos ihmiset elävät taloudellisessa ahdingossa ja kovassa sosiaalisessa paineessa.

Rauha-Maria Mertjärvi

kansanedustaja (vihr)
tulevaisuusvaliokunnan jäsen
rauha-maria.mertjarvi@eduskunta.fi

”Tehdään työttömien tupo. Verot ja sosiaaliturva sellaisiksi, että työtä kannattaa teettää ja työn teko maksaa vaivan.

Palvelualojen verohelpotuksilla lisää työpaikkoja.”

www.vihrealiitto.fi/hassi

Satu Hassi 64
Pirkanmaa

TVY ry:n tulevaisuutta:

- Helmi-maaliskuun vaihteessa alkaa EU-elintarvikeavun I-jako
- 27.-28.03.03 TVY ry:n vuosikokous Karjala-talolla Helsingissä
- 07.-12.04.03 Työttömien lomaviikko Lomakeskus Huhmarissa Polvijärvellä.
- Huhti-toukokuussa EU-elintarvikeavun II-jako.
- 06.05.03 Valtakunnallinen koulutuspäivä LEL-auditoriossa Helsingissä.
Ohjelma: SÄHKÖ- JA ELEKTRONIIKKAROMUN KIERRÄTYS
 - SE-romun esikäsittelyvaatimukset - EU-direktiiviylitarkastaja Hannu Laaksonen, YM
 - Työturvallisuuskysymykset SE-romun käsittelyssä - Ylitarkastaja Marko Kilpeläinen Uudenmaan työsuojelupiiri
 - Käytännön työ SE-romun kierrätyksessä - Toim.johtaja Kari Honkanen, Työ ja Toiminta ry
 - Sosiaaliset yritykset SE-romun kierrätyksessä tilanteessa, jossa tuottajat ovat direktiivin mukaisesti vastuussa SE-romun jätehuollon ja sen rahoituksen järjestämisestä - alustaja avoin
- 12.-17.05.03 Työttömien lomaviikko Hotelli Kajaanissa/Solaris.
- 05.06.03 Työttömät kohtaavat kansanedustajat. Tapahtumapäivä eduskuntatalolla.
- 05.-06.06.03 Risteily Tallinnaan Tallink Romantikalla.
- Heinäkuussa vietetään kesälomaa.
- 19.-21.08.03 Työttömien Kesä- ja Kulttuuripäivät Järvenpään Matkailukeskuksessa.
- 02.09.03 Tapahtuma Eduskuntatalolla, kun kansanedustajat aloittavat syyskauden.
- 20.-22.10.03 Työttömien X-Ihmisoikeuspäivät SRK-opistolla Järvenpäässä.
- 03.-08.11.03 Työttömien lomaviikko Huhmarissa. Hakemukset PERHELOMAT ry:n kaavakkeella TVY ry:n toimistoon 16.09.03 mennessä.
- 16.-21.11.03 Työttömien lomaviikko Rauhalahdessa Kuopiossa. Hakemukset SOLARIS-lomien kaavakkeella TVY ry:n toimistoon 25.08.03 mennessä.
- Marraskuussa koulutuspäivä laivalla.

Kiitämme

kaikkia yhteistyökumppaneita, yhdistystemme toimijoita, kansanedustajia ja toimittajia sekä ilmoittajiamme tämän lehden tekoon osallistumisesta ja tukemisesta. Pyysimme artikkeleita kaikkien eduskuntaryhmien edustajilta. Mikäli olisimme pyytäneet artikkelit kaikilta, joitten kanssa olemme olleet tekemisissä vaalikauden aikana, lehdestämme olisi tullut monin verroin paksumpi. Kiitos vielä kaikille.

TVY ry:ssä on jo ryhdytty valmistelemaan seuraavaa lehteä. Lehti ilmestyy kesäkuun puolessavälissä ja juttujen pitäisi olla toimituksessa toukokuun puolenvälin aikoihin.

Olkaa yhteydessä, olemme kiinnostuneita kaikista yhdistysten uutisista ja yhteiskunnallisista asioista.

Lehden toimitusjaosto

(Kuudenikäinen)

NELJÄNKYMMENEN

Isä jää nyt nukkumaan.
Lapset kohti kouluaan,
Aamuruuhkaan nälkäisinä vaeltaa.
Enää jaksa, enää ei, isä enää jaksa ei,
Huomenna on jälleen uusi toivon tie.
La, la.....

Toivon tuo, tuo huominen,
Muuttaa murheet eilisen.
Pahanmielen kauas, kauas karkoittaa.
Toivon että toteutuu, vielä kerran palautuu.
Työ ja toimeentulo meidän perheeseen.
La, la....

Eilen olin työläinen,
Olin täysi ihminen.
Ihan kokonainen, kokoaikainen.
Mutta tänään enää ei, ystäväni huuda hei.
Sossun luukulla käyn liian usein kai.
La, la....

Oon jo neljäkymmenen,
Vielä täysijärkinen,
Vaan en (mä) kelpaa, enää kellekkään.
Kurssille mut laittaa vois, olen kortistosta pois,
Mutta tilanteeni säilyy ennallaan.
La, la...

Pentti Kallio, Kaarinan Työttömät